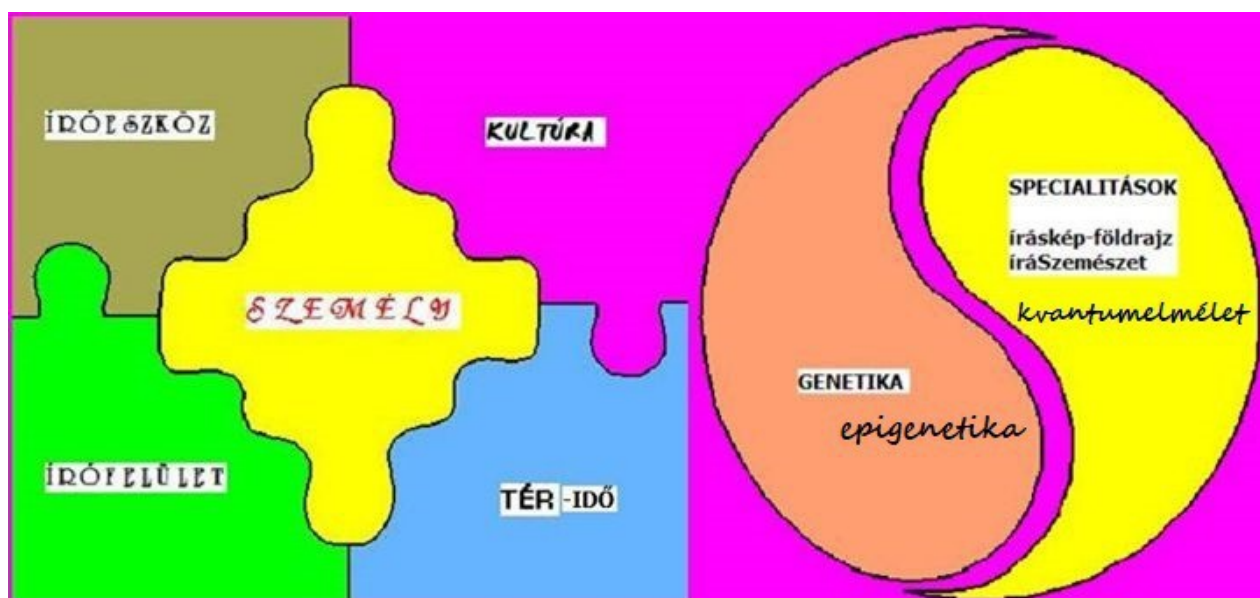

ÍRÁSANALITIKAI SZEMLÉ

v.2.

www.irasanalitika.hu

7. SZÁM
(2025-online változat)

KIADJA a
MAGYAR ÍRÁSANALITIKAI TUDOMÁNYOS ÉS ÉRDEKKÉPVISELETI SZERVEZET
(MÍTÉSZ)

1163 Budapest, Havashalom u. 20.
Telefon/fax: 0612108594 Honlap: www.irasanalitika.hu
e-mail: grafonet@t-online.hu
Felelős kiadó: Dr. FARKAS LÁSZLÓ, elnök
©MÍTÉSZ 2020.
Minden jog fenntartva!

Szerkesztőbizottság elnöke:

DR. SZIDNAI LÁSZLÓ

Szerkesztőbizottság tagjai:

DR. CSIZMAZIA ENDRE
KÁNTOR ATTILA
KECZELI ZSUZSANNA
SZOMBATINÉ KOVÁCS MARGIT
SIPOSNÉ PROF. DR. KECSKEMÉTHY KLÁRA (eseti lektor, az NKE egyetemi tanára)

Főszerkesztő:

DR. FARKAS LÁSZLÓ, PhD

Borítóterv: Dr. Farkas László (igazodik az eredeti ÍSZ borítóhoz)
(A borítón a MÍTÉSZ logója és az írásanalitika újszerű sémája látható)

ISSN 0261-117X

ÍRÁSANALITIKAI SZEMLE

**AZ ÍRÁSANALITIKUSOK SZAKMAI KIADVÁNYA
MINDENKINEK**

Elektronikai (online változat)

AZ ÍRÁSANALITIKA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

AZ ÍRÁSANALITIKA A 21. SZÁZAD SZELLEMI TERMÉKE.

Az írásanalitika az írás elemzésének újszerű, tudományos szemlélete, átfogó rendszere, amely a gyakorlatban alkalmazott íráselemzési elméletek, módszerek, technikák eredményeit figyelembe véve az íráson túl, annak létrejöttét és kivitelezését befolyásoló összes, jelenleg ismert körülményét kutatja és rendszerezi.

Az írásanalitika nem csupán kifejező mozgásként kezeli az írást, hanem új megközelítésben vizsgálja a genetikai, az írásképföldrajzi, az írás egészségügyi, ezen belül az ÍráSzemészeti, a kultúrantropológiai dimenziók írásra gyakorolt közvetlen és közvetett, tudatos és tudatalatti hatásait, összefüggéseit. Az írásanalitika az EMBERT tekinti legfőbb értéknek, szemléletmódja humanisztikus, de értéksemleges.

Az írásanalitika szemléletmódját támogató elmélet és módszer az írásképföldrajz, az ÍráSzemészet, valamint a(z) (kéz)írás optimalizációs folyamatát leíró vektorszemlélet-ű megközelítés. Az írásanalitika gyakorlati alkalmazását nagymértékben segíti a Szidnai-féle **REZONOMETRIA**, mint alapvető mérési-elemzési elmélet, módszer és technológia. AZ ÍRÁSANALITIKA ALAPMŰSZERE A SZIDNAI-KISS FÉLE GRAFOMÉTER.

AZ ELTELT ÉVEK SORÁN AZ ÍRÁSANALITIKA SZAKMAI-TUDOMÁNYOS FEJLŐDÉSE TÖRETLEN VOLT, AMELYET AZ ALÁBBI TÉNYEK IS BIZONYÍTANAK:

Az írásanalitika szó első megjelenése:

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Egyetemi Tanácsa 2001-ben elfogadta az írásanalitika (grafológia) **szakirányt**, amely során 13 fő hallgató felvétele megtörtént, de a képzés nem indult el.

Az első írásanalitikai, írásképföldrajzi kutatás:

Farkas László és Dr. Csizmazia Endre szemész főorvos 2002-2005 között elvégezte 2700 fő írásának **ÍráSzemészeti** felmérését és vizsgálatát. Megszületett az **Írásképföldrajz** elmélete.

Az írásanalitika első aktív egyetemi képzési formája:

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Szenátusa 2007-ben elfogadta az „**Írásanalitikus szakirányú továbbképzési szakot**”, mely keretén belül 2012-ig összesen 64 fő szerzett írásanalitikusi egyetemi diplomát, vagy főiskolai oklevelet.

Az írásanalitika első tudományos szakmai kiadványa:

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem és a T&F Veritas Kft. közös kiadásában 2010-ben megjelent az **Írásanalitikai Szemle** 1. bemutatkozó száma.

Az első írásanalitikai nemzetközi konferencia:

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem szervezésében 2010. február 26-27-én megrendezésre került az **I. Nemzetközi Írásanalitikai Konferencia**, amelyen román, orosz és izraeli íráselemző szakemberek is szerepet vállaltak.

Az első írásanalitikai klub:

Az írásanalitika tudatalatti dimenziójának megismerésére és feldolgozására 2011. március 04-én megalakult az **Írásanalitikai Klub**.

Az első írásanalitikai tudományos doktori (PhD) fokozat megszerzése:

A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen **Farkas László** 2013. február 12-én megvédte írásanalitikai témájú doktori (PhD) értekezését.

Az írásanalitika további tudományos szakmai kiadványa:

A T&F Veritas Kft. kiadásában 2013-ban megjelent az **Írásanalitikai Szemle** 2. összefoglaló száma.

Az elért eredmények tudományos alapot adtak arra, hogy az elkötelezett, alapvetően írásanalitikai egyetemi végzettségű okleveles írásanalitikusok és főiskolai oklevéllel rendelkező írásanalitikus szaktanácsadók 2013. áprilisban szövetséget alapítsanak

Magyar Írásanalitikai

Tudományos és Érdekképviselői Szervezet

néven (röviden Magyar Írásanalitikai Szervezet- MÍTÉSZ)

A MÍTÉSZ **felhívással** fordul minden olyan szakemberhez -elsősorban az írásanalitikusokhoz és írásanalitikát tanító oktatókhoz,- akik szeretnék elkötelezetten képviselni, hirdetni és védeni az írásanalitikai értékeket, hogy vállalják fel a MÍTÉSZ Alapszabályában és Etikai Kódexében megfogalmazott jogokat, kötelezettségeket és kérjék felvételüket a

Magyar Írásanalitikai Szervezetbe.

Érdeklődni, és a jelentkezési lapot beszerezni az alábbi helyeken lehet:

grafonet@t-online.hu, www.irasanalitika.hu, 06/30/9941962 -Dr. Farkas László, PhD

AJÁNLO

Tisztelt Olvasóink!

Az Írásanalitikai Szemle 2025. évi 7. online számával egy különleges szellemi utazásra hívjuk Önöket. A mostani lapszám három tanulmányának kiválasztását az a felismerés vezérelte, hogy az írásanalitikának túl kell lépnie a hagyományos keretek közötti működésen, képes kell legyen válaszokat adni korunk összetettebb kérdéseire is.

Az ismertetett három tanulmány egyaránt tükrözi az írásanalitika sokrétűségét, ugyanakkor mindegyik egy-egy alapvető építőkövét képviseli szakmánk jövőjének.

Dr. Pix Gábor **alapos és átgondolt munkája** „*Az írásanalitika szakmai protokolljának alapjai*” címmel olyan kérdésekre keresi a választ, amelyek minden fejlődő tudományág előtt megjelennek, hogyan biztosíthatjuk a szakmai színvonal egységességét, miként teremthetünk szilárd etikai alapokat?

A szerző nem csupán elméleti keretet épít fel, hanem gyakorlati útmutatót kínál mindazok számára, akik az írásanalitika mindennapjaiban keresik a tisztességes és szakszerű működés irányelveit.

Dr. Balogh Zsuzsanna **kutatása** „*A különleges képességű emberek írásképének vizsgálata írásanalitikai szempontból*” címmel merész határátlépést jelent. A szerző olyan területekre kalandozik, ahol a tudomány és a spiritualitás találkozik, ahol az írás titkos üzeneteket hordoz a lélek mélyebb dimenzióiról. Ez a munka nemcsak az írásanalitika alkalmazási területeit bővíti, hanem új párbeszédet nyit meg a pszichológia, az egészségtudomány és a holisztikus szemlélet között.

Dr. Szidnai László **innovatív megközelítése** „*Rezonometrikus lélektérkép – Multidimenzionális lélekutazás, GraFLOW élménytréning*” címmel azt mutatja be, hogyan válhat az írásanalitika élő, dinamikus eszközzé a személyiség feltárásában.

A rezonometria módszerének kreatív gyakorlati alkalmazása új lehetőségeket teremt a terápia és az önismeret világában, ahol az írás már nem csupán elemzés tárgya, hanem az átalakulás katalizátora is.

E három munka együttes üzenete az lehet, hogy az írásanalitika természeténél fogva híd szerepet tölthet be. Híd a múlt tapasztalatai és a jövő lehetőségei között, híd a tudomány szigorúsága és az emberi tapasztalat gazdagsága között, híd az egyén belső világa és a közösség között.

A protokoll megteremti a szakmai biztonságot, a különleges képességűek vizsgálata kitérít a horizontjainkat, a rezonometrikus lélektérkép pedig új utakat nyit a gyógyítás és az önfejlesztés terén. Mindhárom tanulmány a Magyar Írásanalitikai Tudományos és Érdekképviselői Szervezet (MÍTÉSZ) szakmai közösségének munkájából született, és mindegyik diploma-gyökerekkel rendelkezik, bizonyítva, hogy egy egyetemi képzés valóban termékeny talajt biztosíthatna az írásanalitika jövő generációi számára.

Végül, de nem utolsósorban: e szám **tükrében döntöttek úgy a Szerkesztőbizottság tagjai**, hogy a MÍTÉSZ Etikai Kódexe mellett az írásanalitikai genetika kutatásokra való felhívást

smételten közreadjuk, jelezve, hogy az etika és az alapkutatás továbbra is az írásanalitika gerincét képezi.

Bízunk abban, hogy e lapszám nem csupán tájékoztat, hanem inspirál is, akár szakmai gyakorlatukban, akár saját írásuk titkainak felfedezésében.

Kellemes és inspiráló olvasást kívánunk!

Szerkesztőbizottság

TARTALOMJEGYZÉK

Dr. Pix Gábor	AZ ÍRÁSANALITIKA SZAKMAI PROTOKOLL ALAPJAI.....	10
Bevezetés.....		10
I. fejezet.....		11
A SZAKMAI PROTOKOLL ÉRTELMEZÉSE, ÁLTALÁNOS FELÉPÍTÉSE ÉS TARTALMA.....		11
1. A SZAKMAI PROTOKOLL ÉRTELMEZÉSE, FUNKCIÓJA.....		11
2. A SZAKMAI PROTOKOLL ÉS A SZAKMAI ETIKA VISZONYA.....		13
3. A SZAKMAI PROTOKOLL TARTALMA ÉS FELÉPÍTÉSE.....		14
4. EGY KONKRÉT SZAKTERÜLET SZAKMAI PROTOKOLLJA.....		15
II. fejezet.....		17
AZ ÍRÁSANALITIKAI TEVÉKENYSÉG SZABÁLYOZÁSÁNAK KÉRDÉSEI.....		17
1. A SZAKMAI PROTOKOLL HATÁLYA.....		17
2. A SZAKMAI MUNKA SZABÁLYAI.....		18
3. AZ ÍRÁSANALITIKA FELHASZNÁLÁSA A MUNKAHELYI ALKALMASSÁGVIZSGÁLAT SORÁN.....		20
4. AZ ÍRÁSANALITIKAI SZAKMAI KOMPETENCIA BIZTOSÍTÁSA.....		21
5. EGYÜTTMŰKÖDÉS MÁS SZAKTERÜLETEKKEL.....		23
6. MARKETING TEVÉKENYSÉG.....		24
7. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS.....		25
III. fejezet.....		27
AZ ÍRÁSANALITIKAI SZAKMAI PROTOKOLL FOGALOM- ÉS RENDSZERSZEMLÉLETE.....		27
1. AZ ÍRÁSANALITIKAI SZAKMAI PROTOKOLL NYELVI JELLEMZŐI.....		27
2. AZ ÍRÁSANALITIKAI SZAKMAI PROTOKOLL RENDSZERSZEMLÉLETE....		28
3. JAVASLAT AZ ÍRÁSANALITIKAI SZAKMAI PROTOKOLL FELÉPÍTÉSÉRE ÉS TARTALMÁRA VONATKOZÓAN.....		29
1. BEVEZETÉS.....		29

1.1. Az írásanalitikai szakmai protokoll szükségessége.....	29
1.2. Nemzetközi kitekintés.....	30
1.3. Az írásanalitikus szakma hazai jövőképe.....	30
1.4. Az írásanalitikai szakma alapfogalmainak értelmezése.....	30
2. Az írásanalitikai tevékenység alapelvei.....	30
2.1. A szakmai tevékenység jogi háttere.....	30
2.2. Etikai szabályok.....	31
2.3. Az írásanalitika besorolása.....	31
2.4. A szakmai tevékenység alapelvei.....	31
2.5. Együttműködési tevékenység.....	31
3. A szakmai munka alapvető szabályai.....	31
3.1. Az íráselemző tevékenység alapvető szabályai.....	31
3.2. Az írásazonosító tevékenység alapvető szabályai.....	31
3.3. Az egyéb szakmai tevékenységek alapvető szabályai.....	32
4. Az írásanalitikus szakmai kompetencia biztosítása.....	32
5. Az írásanalitikai tevékenység intézményi háttere.....	32
5.1. A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem szerepe az írásanalitikai szakmai tevékenységben.....	32
5.2. Az önálló írásanalitikai szakmai szervezet tevékenysége.....	32
ÖSSZEFOGLALÁS.....	33
IRODALOMJEGYZÉK.....	34
Magyar Írásanalitikai Tudományos és Érdekképviselői Szervezet (MÍTÉSZ).....	35
ETIKAI KÓDEXE.....	35
1. Az írásanalitikus jogai.....	37
2. Az írásanalitikus kötelezettségei.....	38
dr. Balogh Zsuzsa A KÜLÖNLEGES KÉPESSÉGŰ EMBEREK ÍRÁSKÉPEINEK VIZSGÁLATA ÍRÁSANALITIKAI SZEMPONTBÓL.....	46
Bevezetés.....	46
1. A különleges képesség fogalmi megközelítése.....	46
2. A duktorok bemutatása, írásuk elemzése.....	49

3. Az anyagok értékelése.....	54
4. A számok, mint szimbólumok megjelenése az írásokban.....	57
Összegzés.....	62
Irodalomjegyzék.....	62
dr. Szidnai László Rezonometrikus Lélektérkép	
Multidimenzionális Lélekutazás, GraFLOW élménytréning.....	63
Elméleti alapok.....	63
A lélektérképezés menete.....	64
A rezo-állítás terve.....	66
Játékszabályok részletezése.....	67
Terápiás alkalmazások.....	68
Melléklet és képek a tréningről.....	68
FELHÍVÁS írásanalitikai genetikai kutatásra.....	71
K i a d v á n y u n k Szerzői.....	72

Dr. Pix Gábor¹

AZ ÍRÁSANALITIKA SZAKMAI PROTOKOLL ALAPJAI

Bevezetés

Az írásanalitika, mint szakma megfelelő szintű működéshez az is hozzájárul, ha széles körben elfogadott, világos szabályrendszer ad hozzá kereteket. Ez megtestesülhet többek között egy szakmai protokollban, ami a témáját tekintve még mindig **aktuális**.

Szükség van olyan iránymutatásra, mely a megszerzett színvonal gyakorlatban történő folyamatos érvényesítésére ösztönöz.

A mű **célja**, hogy egyrészt bemutassa, egy szakma mely vonatkozásait szabályozza egy szakmai protokoll, illetve milyen funkciókkal bír. Az írásanalitikai szakmai tevékenység vonatkozásai milyen formában és mélységben jelenhetnének meg egy szakmai protokollban. A téma során érzékelhető a szakmai protokoll, mint dokumentum megalkotásának szemléleti keretei. Konkrét javaslat is megfogalmazásra kerül az írásanalitikai szakmai protokoll felépítésére és belső tartalmára vonatkozóan.

A diplomamunka elkészítésének **módszerei** dokumentumelemzés és az oktatói munka, illetve írásanalitika szakos hallgatói tevékenység alatt összegyűlt, szakmával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok értékelése voltak. Felhasználásra kerültek az oktatás során átadott konkrét szakmai ismeretek, a hallgatótársak által elmondott szakmai tapasztalatok, az írásanalitika szakon oktatott protokoll tantárgy gyakorlati foglalkozások során felmerült megfontolások. Felhasználásra kerültek a dokumentumok esetében más szakterületek meglévő szakmai protokolljából előtalálható analógiák az írásanalitikai szakmai tevékenységre vonatkozóan, s ezekből levont következtetések.

Hipotézisként a következők lettek megfogalmazva:

- a szakmai protokollban megtestesülő szabályozásra minden szakmának szüksége van;
- ha egyes szakmák különböznek is egymástól, vannak olyan területek, melyek szabályozásáról semmilyen szakma esetében sem mondhatunk le;
- a szakmai protokoll nem egy kőbe vésett dokumentum. Tükrözi a szakma pillanatnyi állapotát, vele együtt kell, hogy formálódjon, fejlődjön;
- a szakmai protokoll akkor tudja igazán beteljesíteni hivatását, ha egy megfelelő jogosítványokkal bíró intézményi háttér ad nyomatékot a benne foglaltaknak.

¹ ZMNE egyetemi docens, 2010-ben végzett okleveles írásanalitikus

I. fejezet

A szakmai protokoll értelmezése, általános felépítése és tartalma

1. A szakmai protokoll értelmezése, funkciója

A szakmai protokoll értelmezése

A szakmai protokoll elnevezéssel az élet sok területén találkozunk. Az összetétel két tagja jó kiindulópont a fogalom értelmezéséhez. A protokoll — általánosan fogalmazva — a különféle társas helyzetekben tanúsított viselkedésünkkel foglalkozik. Régebben ezt a területet az illető fogalmával jelölték, és csak a hivatalos szituációkban tanúsított viselkedést sorolták a protokoll körébe. A mai szerzők többsége (például Görög Ibolya, Ottlik Károly) már az általánosabb értelmezést használja. Van is ebben logika, hiszen hétköznapi társas viselkedésünk elemei (öltözködés, higiénia, megszólítás, köszönés) a hivatalos szituációkban is megjelennek, illetve hatnak.

A „szakmai” jelző utal arra, hogy itt nem általánosan vett társas helyzetről, hanem egy konkrét szakma művelése kapcsán létrejött helyzetekről van szó. Tehát arra utal, hogy egy bizonyos szakma művelésének is megvannak a maga viselkedési szabályai, vagy legalábbis lehet létjogosultsága ilyen szabályrendszer megalkotásának.

A jelzős szerkezetek általában az alapfogalom szűkítésére utalnak. Ennél a fogalomnál viszont nem teljesen így van. Mert igaz, hogy csak egy bizonyos szakma művelésére vonatkozik, ott viszont túlmutat a társas érintkezés viszonyain. Vagyis a szakmai protokoll nem csak a szakmai munka során felmerülő társas érintkezésekre vonatkozóan fogalmaz meg elvárásokat, hanem minden egyéb szakmai eljárásra, tevékenységre is.

Mindezek alapján a szakmai protokollt definiálhatjuk úgy, hogy az nem más, mint a szakmai tevékenységek eljárásrendje, amely a szakmai irányelvek és szabályok figyelembe vételével kerül kidolgozásra. Vagy más megfogalmazásban egy adott terület művelőire érvényes szakmai követelmények rendszerezett megfogalmazása, meghatározása.

Például ha egy konkrét intézményt megnézünk, ott az ilyen szabályok megfogalmazását rendszerint a szervezeti és működési szabályzatban, illetve az etikai kódexben találjuk meg. Nem is meglepő, hogy nem beszélnek szakmai protokollról, hiszen egy vállalat tevékenysége

igen sok szakma művelését takarja, és a legfontosabb elvárások a céghez, a cég filozófiájához, s nem, vagy nem csak az egyes konkrét szakmai feladatokhoz kötődnek.

A szakmai protokoll tehát inkább szervezet független eljárásrend. Elvben mindenkre vonatkozhat, aki az adott szakmát műveli. Függetlenül attól, hogy e tevékenységet milyen szervezet keretei között, esetleg önállóan végzi-e.

A gyakorlatban találkozunk e felfogástól **eltérő értelmezéssel** is. A Krízis Alapítvány, mely a családon belüli erőszak elszenvedőin kíván segíteni, saját tevékenységének teljes szabály- és eljárásrendjét szakmai protokollnak nevezi.²

Az Egészségügyi Minisztérium az egyes egészségügyi ellátási formák tartalmának és színvonalának egységesítése érdekében szakmai protokollok elkészítését, és a jóváhagyott protokolloknak a különböző egészségügyi intézményekben való egységes alkalmazását ösztönözte.

A szakmai protokoll funkciója

A fentiekből is érzékelhető, hogy a szakmai protokollnak egy szakma művelése szempontjából komoly szerepe van.

Célszerű megfogalmazni az **egységesítés** szempontjait. Ez nyilván nem az uniformizálást jelenti, hanem az egységes, szakmailag általánosan elfogadott színvonal biztosítását. Egy íráselemzés forrása például nem lehet csak néhány betű, hiszen azokból általában nem lehet mélyre ható következtetéseket levonni. Az egységesség, a szakmai protokoll fogalmának megfelelően megnyilvánulhat társas viselkedésben (pl.: megbízások elfogadása), szakmai lépések egymásutániségában (pl.: az írásazonosítás vizsgálati folyamata), az elkészült okmányok jellemzőiben (a szakvélemény felépítése és tartalma).

Az egységesítés arra is szolgál, hogy a szakma „vadhajtásait” igyekezzon leválasztani.

Megfogalmazható továbbá egy meghatározott **minőségi szint** biztosításának igénye. Tehát például egy írásanalitikai szakvélemény nem lehet néhány oda vetett mondat, hanem a személyiség meghatározott diszpozícióiról kell, hogy érdemi, kontrollálható információt adjon.

A szakmai protokoll a korrekt **együttműködés** lehetőségét is biztosítja, mind a kollégák, mind a társ, vagy együttműködő szakmák vonatkozásában. Ennek alapján segíthet be írásanalitikus

2 Krízis Alapítvány Szakmai Protokoll. www.soskrizis.hu/szakmaiprotokoll%20csao.htm. 2009.08.04.

a kollégája munkájába, s ez jelölheti ki, milyen téren, kikkel tudunk együttműködni egy-egy szakmai feladat megoldásában.

2. A szakmai protokoll és a szakmai etika viszonya

Egyes szakmák tevékenységének szabályozása kapcsán gyakran találkozhatunk etikai kódexekkel (szakmai etikai kódexekkel). Az etikai kódexek tartalma inkább a társas viselkedés szabályaihoz áll közel. Általában etikai és viselkedési normákat fogalmaz meg, amelyeket a munkavégzés során szem előtt kell tartani. Foglalkozik többek között a kollégák közötti munkastílussal, a kliensekkel és az üzleti partnerekkel fenntartott kapcsolatokkal, a szakmai tisztesség, a tárgyilagosság, a függetlenség kérdésével, a szellemi tőke megbecsülésével.

Konkrét példát idézve, az Európai Grafológusok Szakmai és Etikai Kódexe foglalkozik többek között:

1. A szakmai kompetencia fenntartásának és fejlesztésének kötelezettségével;
2. A klasszikus íráselemzésnek az okkultizmushoz és jósláshoz való viszonyával;
3. A szakmai függetlenség és előítélet-mentesség kérdéseivel;
4. Az elemzésre alkalmas dokumentumok jellemzőivel és beszerzésük módjával;
5. Az információk kezelésével és a szakmai titoktartási kötelezettséggel.³

Látni lehet tehát, hogy egy etikai kódex döntően egy szakmai tevékenység erkölcsi kérdéseit taglalja. Ha az erkölcsöt íratlan szabályok rendszerének tekintjük, akkor az etikai kódex ezen kissé túllép, hiszen gyakran fogalmaz meg jogokat és kötelezettségeket is, amelyek az írott szabályok területére visznek minket. Erre nyilván azért van szükség, mert a hatályos jog egyes szakmák művelésének belső viszonyait precízen nem szabályozza. (Kivéve néhány speciális szakmát, mint például a jogászokét.)

Amikor az etikai kódexben (szakmai etikai kódexben) a szakmai munka konkrét fogásaira vonatkozóan is találunk megállapításokat, akkor az arra utal, hogy igény van a szakmai protokoll által érintett területek bizonyos szintű szabályozására is.

Mindebből levonhatjuk azt a következtetést, hogy az etikai kódexek egy szakmai tevékenység szűkebb szabályozására alkalmasak, mint egy szakmai protokoll. Ez utóbbi az átfogóbb dokumentum, mely kidolgozott formájában az etikai kérdéseket is tartalmazza.

3. A szakmai protokoll tartalma és felépítése

3 www.jobtech.hu/_userfiles/fle/graf_kodex.pdf. 2009.08.04.

Az adott szakmai terület behatárolása

A szakmai protolloknak kell, hogy legyen egy bizonyos logikai felépítése, mely a szakmai munka minden fontosabb területét, jellemzőjét érinti. Tipikusan azzal kezdődik, hogy meghatározza a dokumentum **érvényességi területét**. Ennek során kitér arra is, hogy kikre terjed ki a hatálya, valamint arra is, hogy konkrétan milyen tevékenység végzését kívánja szabályozni. A személyek vonatkozásában munkakör, iskolai, tanfolyami végzettség, testületi tagság is lehet meghatározó. A tevékenységnél pedig az a fontos, hogyha több hasonló terület is létezik, akkor az általunk szabályozni kívánt terület jól különüljön el más szaktevékenységektől.

Az írásanalitika pontos meghatározása mellett meg kell jelölnünk a lehetséges és szükséges **kapcsolódási pontokat más szakterületekkel és tudományokkal**. Itt mindenképpen lényeges a szakmai feladatok definiálása. Ugyanis ennek elvégzése kapcsán merülhet fel az együttműködés szükségessége. A tudományokkal való kapcsolat, a tudomány-rendszertani besorolás pedig akkor kiemelten fontos, amikor egy „fiatal” szakterületről van szó.

A szakmai feladatok meghatározása

Ki kell térni a szakmai feladatok pontosabb körülírására. Ezen belül először arra, hogy **kliensként kiket fogadunk, és milyen megbízásokat vállalunk el**. A kliens személye tekintetében a legkülönbözőbb jellemzők, elvárások fogalmazhatóak meg (pl. egészségi állapot). A megbízások, feladatok tekintetében pedig megjelölhető, hogy milyen mennyiségű és minőségű megbízások ellátására vagyunk képesek. Ennek kapcsán ki lehet térni a feladatok elvégzésének időparamétereire is.

Foglalkozni kell a **munkatevékenység alapelveivel**. Ebben szerepelnek azok a legfontosabb szempontok, irányelvek, melyek tevékenységünket meghatározzák. Az etikai kódexnél említett alapvető normák itt kerülhetnek megfogalmazásra. Ha e terület művelését bármely felsőbb jogszabály (törvény, kormányrendelet) érinti, azt is célszerű itt ismertetni.

A munkatevékenység vonatkozásában meghatározhatjuk a **szakmai munka egymásutániságát és konkrét fogásait**. Célszerű megjelölni, hogy milyen szakmai eljárások korrektek, illetve melyek alkalmazását nem fogadjuk el. Mivel a szakmai munka során együttműködünk, a klientúrával, illetve a szakterület más művelőivel folytatott kommunikáció tartalmát és stílusát is célszerű rögzíteni. Ez vonatkozhat a hivatalos kommunikáció írásos formáira is (például felkérő levél).

A szakmai protokoll funkciója egy meghatározott minőségi színvonal biztosítása is, tehát meg kell határoznunk a **szakmai munka mérésének, eredményességének mutatóit** is. Ebben olyan paraméterek szerepelhetnek, melyek bizonyos szinten a kívülálló számára is lehetővé

teszik a szakmai munka kontrollját, egy szakmabeli szempontjából pedig biztosíthatják az elvégzett munka teljes átláthatóságát.

Szakmai kompetencia

A szakmai kompetenciák megléte a szakmaiság, a szakmai munka minőségének egyik záloga. A kompetencia igen sokrétű fogalom. Tartalmazza a szakma műveléséhez szükséges iskolai vagy tanfolyami végzettséget, az elengedhetetlen karakterbeli tulajdonságokat, vagyis a szakmai munka végzésének képességét. (Ebből a végzettség könnyen vizsgálható, a többi paraméter hatékony vizsgálata viszont nem könnyű.)

Másrészt a kompetencia megszerzésére és továbbfejlesztésére is gondolni kell. Ezen belül oktatási-képzési és tudományos szempontok is felmerülhetnek. Tehát nem csak a jelen és jövő szakembereinek felkészítéséről, hanem az egész szakterület fejlesztéséről is szó van.

Intézményi működés

Szerencsés esetben egy szakma általános tevékenységének koordinálása intézményesült. Vagyis létrejött olyan szervezet, mely a szakma működtetésével kapcsolatos legfontosabb teendőket, vagy azok egy részét koordinálja. (Ilyen szervezetek például a szakmai kamarák.) Amennyiben ez megtörtént, akkor ezen intézmények működésének alapvető rendjét is rögzíteni célszerű a szakmai protokollban. Ide tartozhat:

1. A szervezet (intézmény) alapvető funkciója, feladata;
2. A szervezetbe (intézménybe) történő bekerülés követelményei és eljárásrendje;
3. A különböző tisztségviselők, belső testületek megválasztásának rendje;
4. Pénzügyi kérdések meghatározása;
5. A belső-külső PR tevékenység alapvető irányainak meghatározása;
6. Publikációs és kiadványozási tevékenység fő vonalai.

4. Egy konkrét szakterület szakmai protokollja

A szakmai protokoll általános értelmezésének végén tekintsünk át egy konkrét szakma kidolgozott protokollját. A munka- és szervezetpszichológiát választottam.⁴ Többek között azért, mivel ez a szakma már intézményesült (e vonatkozásban az írásanalitika előtt jár), másrészt mivel e szakterület, vizsgált tárgyából adódóan rokon az írásanalitikával. Így az itt szerzett információk, tapasztalatok az írásanalitikai szakmai protokoll felépítésére, tartalmára történő javaslat tételekor felhasználhatóak.

A Munka- és Szervezetpszichológia Szakmai Protokollja **bevezetőjében** tartalmaz egy szerkesztői előszót. Ebben a szerzők megindokolják a szakmai protokoll szükségességét, illetve leírják a dokumentum születésének körülményeit. Felvázolják továbbá a munka- és

4 Szakmai protokoll. www.egyutt.hu/mpee/. 2009.08.04.

szervezetpszichológia aktuális nemzetközi és hazai helyzetképét. A leírás túlmutat egy helyzetértékelésen: megpróbálja felvázolni a szakma rövid-távú jövőképét is.

A következő fejezet sorra veszi a **munka- és szervezetpszichológiai résztevékenységeket**. Úgy, mint a személyzet kiválasztásának előkészítése, folyamata és módszertana; a motiváció, a megelégedettség, a beilleszkedés, a fluktuáció; a mentálhigiéné és a munkahelyi stressz; karrier-tanácsadás, karrierfejlesztés; munkaelemzés és tervezés; a munkakörnyezet kialakítása és értékelése; a szervezeti diagnosztika és szervezetfejlesztés; a pszichológus által nyújtott vezetői-vezetési tanácsadás.

A dokumentum mindezen témákban taglalja a legfontosabb szakmai elvárásokat, eljárásokat és fogásokat, amelyek betartását, alkalmazását ajánlja az e területen tevékenykedő munka- és szervezetpszichológusok számára.

A harmadik fejezet azon **speciális szakmai részterületekkel** foglalkozik, amelyekben a **tevékenységeket különböző szintű jogszabályok** (törvényrendelet, kormányrendelet, tárca rendelet) **kötelezően előírják**. Ezek az alábbiak: a munkabiztonság, a kockázatelemzés, a járművezetők pszichológiai vizsgálata és gondozása, a foglalkozással járó lőfegyvertartásra való alkalmasság pszichológiai vizsgálata, a közterület-felügyelői alkalmasság vizsgálata; a Magyar Honvédségesetében a sorozás és alkalmasság-vizsgálat. Itt is megtaláljuk a legfontosabb szakmai elvárásokat, eljárásokat és fogásokat, de természetesen megjelenik a kötelezően betartandó jogszabályi háttér is.

A negyedik fejezet a **munka- és szervezetpszichológusok képzésével, továbbképzésével foglalkozik**. A szakmai protokoll tartalmazza egy egységes európai pszichológusképzés tervezetét is.

A **melléklet** szintén a nemzetközi szintű egységesítés igényét fogalmazza meg, elsősorban a tesztek alkalmazása tekintetében.

II. fejezet.

Az írásanalitikai tevékenység szabályozásának kérdései

E fejezetben azt elemzem, hogy milyen területeken és milyen mélységben lehet szükség az írásanalitikai tevékenység szakmai protokollban történő szabályozására. Feltárom az egyes témákkal kapcsolatos dilemmákat, alternatívákat. Összevetem őket, hogy ezeken alapulva a következő fejezetben konkrét javaslatokat is tehessenek velük kapcsolatban.

Az alábbiakban az írásanalitika olyan területeit érintem, ahol már van konkrét elképzelés a szakmai munkáról, annak tartalmáról. Amint további területek kerülnek kidolgozásra, újfent szükségessé válik annak megfontolása, hogy az új irány hogyan jelenjen meg a szakmai protokollban.

A fenti területek közül is a klasszikus íráselemzés az, amely a legkidolgozottabb, így a felvetések tekintélyes része ehhez kapcsolódó témákat érint.

1. A szakmai protokoll hatálya⁵

A címben megfogalmazódó kérdésre adódik egy egyszerű válasz: a szakmai protokoll az írásanalitikusokra, az írásanalitikus szakma művelőire terjed ki. Vagyis akik rendelkeznek írásanalitikus végzettséggel, és ennek megfelelő szakmai tevékenységet folytatnak. Ez rendben is lenne, de a jogos morális és szakmai elváráson túl biztosítani is kellene a szakmai protokollban foglaltak betartását. Ezt a jog segítségével és/vagy szervezeti tagságban megtestesülő követelményrendszerrel lehetne garantálni. Ilyen testület jelenleg nincs, és az írásanalitika területét, működését szabályozó jogszabály megszületésének sincs aktuálisan realitása.

Ezek hiányában a szakmai protokoll csak ajánlásszerűen tud hatni. Most szerintem meg is kell elégednünk ennyivel. De a szakmai protokollban fel kell vázolnunk azt az irányt, amely elvezethet a szabályok betartása, betartatása garanciális elemeinek létrejöttéhez. Lehet ez akár valamilyen kamara létrehozása, amely, hasonlóan az ügyvédekéhez a szakma műveléséhez kötelezővé teszi a tagságot, s amely a szakmai felügyeletet is gyakorolja. Illetve a szakma nyilván ösztönözheti az írásanalitikus tevékenység alapvető elemeit tartalmazó jogszabály létrejöttét is. A kamara jellegű szervezet létrehozását azért támogatom, mert a szakmán belüli és a szakmaközi kapcsolatépítés és kapcsolattartás szervezeteként is funkcionálhatna, és érdekvédelmi feladatokat is elláthatna. Ez pedig egy új szakma presztízsének megteremtésénél kiemelkedően fontos. A Magyar Írástanulmányi Társaság kompetenciája, tevékenysége e vonatkozásban mindenképpen vizsgálendő, hiszen átfedés lehet egy új szervezet és a Társaság tevékenységében. Nyilván ennek vizsgálata, és a Társaság vezetőivel való konzultáció jelölheti ki az előbb felvázolt funkciók betöltésének legideálisabb szervezeti kereteit.

A „milyen mértékig vonatkozzon” felvetés megfontolása kétirányú. Egyszer visszautalhatunk az előző dilemmára, annak majdani megoldására. Hogy csak két fokozatot említsek: mit kellene kötelező érvénnyel, és mit csak ajánlásszerűen szabályozni. Az etikai normák nyilván

⁵ Főszerkesztői megjegyzés: ez a fejezet a 2009-es állapotot tükrözi, amikor még nem létezett a MÍTÉS, valamint az egyetemi képzés az első évében járt

a kötelező érvényű szabályok között lesznek, az esetleges szakmai szervezet, vagy intézmény PR tevékenységére vonatkozóan viszont inkább csak ajánlásokat tehetünk.

Másrészt azon is el kell, hogy gondolkodjunk, hogy hol vannak a szakma szabályozásának határai: mi az, amit nem lehet és nem is kell a szakmai protokollban szabályoznunk. Egy tevékenységnél mindig lehet válaszolni a „mit csinálunk?” és a „hogyan csináljuk?” kérdésre. Az előzőt jobban lehet szabályozni, az utóbbit nehezebb. A mit kérdésre a válaszok többek között a következők lehetnek:

- Be kell szerezni a duktör beleegyezését a vizsgálatához.
- Az írásminta felvételéhez megfelelő körülményeket kell biztosítani.
- „A szakvélemény felépítése a következő kell, hogy legyen:

Ami ezeken belül van, az az írásanalitikai képzésben, továbbképzésben váljon egyértelművé. (E kérdésekkel a következő fejezet részben mélyebben foglalkozom.)

A hogyan kérdés megválaszolására a későbbiekben kerül(-het) sor.

2. A szakmai munka szabályai

Nem könnyű kérdés tehát, hogy egy szakmai munkát milyen téren és milyen mélységben szabályozunk. Az egyértelmű, hogy a már többször is említett szakmai színvonal biztosítása érdekében nem mondhatunk le róla.

A szűkebben vett szakmai munka mozzanataira is érvényes, hogy minden olyan mozzanatot szabályozunk, amely etikai kérdéseket vet fel. Továbbá foglalkozunk konkrétan azokkal a mozzanatokkal, melyekben az ügyfél (megbízó, kliens) illetve egyéb együttműködő fél is jelen van. Hiszen a munkánk tőlük függ, az ő véleményük, megítélésük, visszajelzésük minősít elsősorban minket. Vagyis az ügyféllel való kapcsolatfelvételt, a megbízás elfogadásának feltételeit, az írásminta beszerzését – felvételét, a szakvélemény összeállítását és a megbízóhoz/klienshez történő eljuttatását, a más szakterületekkel történő együttműködés alapvető mozzanatait célszerű szabályozni. Ahol ennek okmányi kísérője van (megbízási szerződés, írásminta elemzéséhez történő hozzájárulás, írásanalitikai szakvélemény), az még konkrétabb meghatározást igényel.

Az írásminta elemzésének és értékelésének szakmai mozzanatait viszont már nem lehet ilyen mértékben standardizálni. Az elemzés módszerét tekintve persze felsorolhatjuk az írásanalitika által elfogadott eljárásokat. A „hagyományos módszert” azonban pontosabban meg kellene jelölni. A funkciókocka elmélet és a rezonometria e vonatkozásban jó iránymutató lehet. Azért is lehet értelme az alkalmazott módszereket felsorolni, mert akkor az

alább tárgyalt szakmai kompetenciánál az ilyen témájú képzések pontosabban meghatározhatóak. Természetesen az írásanalitikai képzés során áttekintésre kerülhet minden olyan lényeges módszer, fogás, mely eredményesen felhasználható az íráselemzés során, és így elvárható ezek szakszerű alkalmazása. Továbbá nyilván csak olyan módszereket mutatunk be és oktatunk, melyek biztosítják a szakma megfelelő színvonalú művelését.

A hétköznapi íráselemzői munkában nyilván sok, ezen kívül eső fogás is kialakult, és sok egyéb tapasztalat is felhalmozódott. Ezeket a képzés során célszerű feltárni, és ha a hatékonyságáról meggyőződünk, az oktatásba beemelni. Az írásanalitikusok továbbképzése szintén megfelelő teret biztosíthat ilyen tapasztalatok közreadásának. Amennyiben az írásanalitika saját publikációs lehetőséggel rendelkezik, illetve szakmai tudományos konferenciát szervez, e fórumok is alkalmasak a kipróbált módszerek közreadására.

Kérdés, hogy a megbízás teljesítésének időtartama, valamint a szakvélemény vonatkozásában foglalmazzunk-e meg elvárásokat. Az elemzésre szánt idő meghatározása bonyolult, hiszen függ az írásminta mennyiségétől, a vizsgálni kívánt személyiségjellemzőktől, az alkalmazott elemző módszerektől. Nyilván irányadó a megbízó elvárása, amely alapján tudunk arról nyilatkozni, hogy az adott paraméterek mellett képesek vagyunk-e a megbízást teljesíteni, vagy éppen mennyi időre van szükségünk. Nagyon szubjektíven én három munkanapban határoznám meg egy átlagos színvonalú megbízás teljesítésének idejét.

A szakvéleménynek tartalmi és formai tekintetben a következő elvárásoknak nyilván meg kell felelnie:

- Tartalmaznia kell a vizsgált személy adatait, a megrendelő kérdéseit, a témák szerint csoportosított megállapításokat (például gondolkodási jellemzők, a munkavégzés jellemzői, az érzelmi élet jellemzői, kapcsolati jellemzők), a vizsgált személy pozitívumait, tartalékait, továbbfejlődésének lehetőségeit.
- A szakvéleményt természetesen dátum és a készítő aláírása zárja.
- A nyelvezet és stílus tekintetében nem tehetünk komolyabb kikötést. Talán annyit, hogy igazodjon a megrendelő elvárásához, vagyis érthető legyen számára. Én ezt akkor is megfogalmaznám, ha tudom, hogy az elemző gyakran szóbeli kiegészítést is fűz a szakvéleményhez.

Az írásanalitikához közel álló részterület közül az írásazonosítás szintén kiforrott területnek tekintendő, tehát a szakmai protokoll erre is kiterjedhet. Az igazságügyi írásszakértői tevékenység nem szakmai elemei jogilag szabályozottak, erre csak utalni kell. A szakmai tevékenységet tekintve pedig a fenti megállapításokat tekintem irányadónak.

Amennyiben az írásanalitikus képzés és szakma presztízse a kívánt mértékben megerősödik, elképzelhető, hogy a jövőben a cégek, szervezetek humán osztályai is fognak ilyen szakembereket alkalmazni. Alkalmasság-vizsgálat (melyről külön is szólok), beválás-vizsgálat elvégzése, átvilágítói tevékenységben való közreműködés, továbbképzésre való kiválasztás is lehet a feladatuk. A szakmai munkát tekintve a jelen és következő fejezetekben tárgyaltak lehetnek az irányadók. Nyilván amint felgyülemlett megfelelő tapasztalat, a szabályozás újfent áttekintendő. És ha lesz az írásanalitikának szakmai szervezete, az segítséget tud nyújtani egy cégnek, szervezetnek ahhoz, hogy az írásanalitikus beosztást a legjobban, a legszélesebb területen tudja kamatoztatni.

3. Az írásanalitika felhasználása a munkahelyi alkalmasságvizsgálat során

Már régóta tudjuk, milyen nagy jelentősége van annak, hogy egy munkahelyen egy beosztásba megfelelő kompetenciákkal bíró jelölt kerüljön. Az alkalmasság-vizsgálatot a legtöbb szervezet komolyan veszi, és minél kvalifikáltabb munkakörrel van szó, annál bonyolultabb eljárási rend kidolgozása és alkalmazása válik szükségessé. Az eljárások között a kézírás elemzése is régóta jelen van. Amikor egy pályázati kiírásban kézzel írott szakmai életrajzot kérnek, az egyértelműen utal a későbbi íráselemzői vizsgálatra. Mivel egy írásanalitikai elemzés a személyiség széles spektrumáról tud információt szolgáltatni, létjogosultsága az alkalmasság-vizsgálat során egyértelmű. Tekintsük át tehát, hogy milyen tényezők szabályozása lehet fontos, hogy egy írásanalitikai elemzés mindig nyújtsa az elvárt minőségi szintet.

Kiindulási feltételnek tekinthetjük, hogy pontosan ismerjük azokat a kompetenciákat, személyi jellemzőket, amelyek az adott beosztásban fontosak, s amelyeket a megbízó pontosan megad. Itt fölmerülhet a kérdés, hogy az írásanalitikus foglalkozzon-e a megbízás szakmai minőségével. Ha az adott cégnél van alkalmazásban, akár lehet is észszerű javaslata. Ha megbízással dolgozik, ennek a létjogosultsága kisebb. Úgy gondolom, hogy ilyen elvárást ne fogalmazzunk meg: legyen ez a megbízó felelőssége. (Természetesen az írásanalitikus nyilatkozik arról a potenciális megbízónak, hogy a meglévő íráselemző eljárások alkalmasak-e a megbízásban megjelölt személyiségjellemzők, kompetenciák feltárására.)

Ha megvan a megbízás, felmerül a kérdés, hogy milyen írásmintákat szerezzen be az írásanalitikus? A feladathelyzetben jellemző viselkedésre csak helyben felvett írás alapján következtethetünk. Ebből adódik, hogy a helyben felvett írásminta fontos. Terjedelme

legalább a szokott egy oldal legyen. Hogy diktálásra, szabad fogalmazásra, netalán meglévő szöveg másolására van-e inkább szükség, azt a tervezett beosztáshoz kötődő megkívánt kompetencia döntheti el, mint ahogy a kötött szöveg tartalma is ettől függhet. A helyben felvett írásminta íráskörülményeit tekintve nem gondolom, hogy különösebb kitélt megfogalmazhatnánk. A hagyományos feltételek (íróeszköz és papír minősége, írófelület, ülőhely, megvilágítás) biztosítása egyértelmű, befolyásoló tényezői maximum az elvart kompetenciák, személyiségjellemzők lehetnek. Ennek alapján az írásanalitikus szabadon határozza meg a feltételeket.

A beküldött, kézzel írt önéletrajz ehhez kiegészítésül szolgálhat. A személyiség változásának, fejlődésének ívét akkor lehet igazán felvázolni, ha egy korábban készült írást is bekérünk. Ez is legyen legalább egy oldal terjedelmű. Ezen belül azért nem tennék szorosabb kitélt, mert a régebbi kézírások megőrzése amúgy sem jellemző korunkban. Így gyakran előfordulhat, hogy a jelölt csak a közelmúltból tud ilyet produkálni.

Vagyis ez a háromfajta írásminta lehet az, amelyet az alkalmasság-vizsgálat során egy írásanalitikus felhasznál. Ebből a kézzel írt szakmai életrajzra és a helyben felvett írásmintára (írásmintákra) számíthatunk biztosan. A személyiségjogokra gondolva pedig megfogalmazhatjuk elvárásként azt, hogy a jelöltnek mindig hozzuk tudomására, hogy az írásokat milyen célból kérjük tőle.

A megbízás időtartamára és a szakvéleményre vonatkozóan pedig az előző részben megfogalmazottak az irányadók.

4. Az írásanalitikai szakmai kompetencia biztosítása

A bevezetőben leírtak is jelzik, hogy már maga az írásanalitikai terület megalkotásának egyik célja az íráselemzés szakmai kompetenciájának megerősítése volt. E téma tehát a szakmai protokollban is fajsúlyosan kell, hogy szerepeljen.

A téma értelmezése a jelent tekintve könnyű és nehéz is egyben. Könnyű, mivel jelenleg⁶ írásanalitikai képzés egy helyen (a ZMNE-en) létezik az országban. Tehát az írásanalitikus számára más képzési formát nem is lehetne jelenleg meghatározni. Ha a szakma továbbra is abban gondolkodik, hogy az írásanalitikus tevékenységet felsőfokú végzettséghez köti, akkor az országban jelenleg több helyen folyó különféle íráselemzői (sokszor OKJ-s szintű⁷) képzés

6 Megjegyzés: 2007-2012 között

csak úgy tagozódhat be, ha például előfeltételként, illetve előnyt jelentő tényezőként határozzuk meg a főiskolai, illetve egyetemi szintű képzésre történő jelentkezésnél.

Számomra ez a rendszer tűnik a leglogikusabbnak, nem lepődnék meg, ha az íráselemzői szakma részéről ellenvéleményeket is megfogalmaznának. Ezek döntően arról szólhatnak, hogy az írásanalitikus képzés és az egyes íráselemzői képzések tartalmát, hatékonyságát hasonlítják össze, s ez alapján próbálnák az alá-fölrendeltséget a képzési szint vonatkozásában megkérdőjelezni. Tehát mindenképpen el kell gondolkodnunk arról, hogyan viszonyulunk az eddig meglévő íráselemzői képzésekhez és az ezen alapuló íráselemzői szakmához. Létezik-e olyan szakmai feladat, melyet csak írásanalitikai végzettséggel rendelkező személy tud ellátni, más íráselemző viszont nem? Ha viszont az írásanalitikus szakmai protokoll csak az írásanalitikusokra vonatkozik, hogyan lehet az előző kérdésre adott pozitív válasz esetén a feltételt biztosítani? Ez is egy olyan dilemma, amelyre a megnyugtató választ jelenleg még nem látom.

Bízom benne, hogy az egyetem képzési eredményei, az itt végzettek tapasztalatai ezt a vitát előbb, utóbb helyre teszik.

Az írásanalitikus kompetencia megtartása, fejlesztése jelenleg felsőoktatási intézményhez (a ZMNE) kell, hogy kötődjön. A mester, illetve doktori képzési fokozat kérdése dilemmát nem jelent. Mivel csatlakoztunk a bolognai folyamathoz, ezek feltételeinek megteremtése kötelező az egyetem számára. Viszont a meglévő ismeretek felfrissítésére és az új tudományos eredmények átadásra minden végzett hallgató számára lehetőséget kell biztosítani. Vagyis szakmai továbbképző tanfolyamokat is célszerű indítani. Kérdés, hogy erre a jelentkezés legyen érdeklődésfüggő, vagy legyen benne bizonyos kötelezettség. Úgy ítélem meg, hogy akik az írásanalitikus szakmát művelik, akár vállalkozóként, akár beosztásban, azok számára elő kellene írni (például ötévenként) a szakmai továbbképzésen való részvételt. Az viszont ezután is kérdés marad, hogyan lehet az előírásnak érvényt szerezni. Ha az írásanalitikai tevékenység végzése valamilyen kamarai tagsághoz kötődne, akkor ez megoldható lenne. Mivel ilyesmi jelenleg nem valószínű, célszerű maradnunk az ajánlás szintű megfogalmazásnál.

A nemzetközi kitekintés, az ilyen kapcsolatok ápolása és fejlesztése minden szakmának jót tesz. Konkrét, működő folyamatokkal viszont ezt jelenleg kevésbé tudjuk megtámogatni. Tehát maximum a fejlesztési irányok kerülhetnek be a szakmai protokollba. Például:

- Annak áttekintése, létezik-e valahol még felsőoktatási szintű képzés az íráselemzés terén. Ennek kapcsán vizsgálható a diploma elfogadása és a képzés átjárhatósága, vendégtanárok meghívásának lehetősége;

- Vizsgálni lehet, hogy az íráselemzésnek külföldön milyen kutatóhelyei vannak. Ha léteznek, itt is szó lehet a képzésben, továbbképzésben való együttműködésről.

Az természetesen kérdés lehet, hogy a szakmai protokoll ezzel milyen mélységben foglalkozzon, vagyis mi tartozzon a felsőoktatási intézmény kompetenciájába.

5. Együttműködés más szakterületekkel

A más szakterületekkel történő együttműködés alapvetően kétféle indítatásból válhat szükségessé. Először is felmerülhet olyan szakmai feladat, melynek megoldásához az írásanalitikus kompetenciája kevés. Ilyenkor természetesen kérni fogja más szakmák, területek képviselőinek segítségét.

Legnyilvánvalóbb az a helyzet, amikor **jogi kérdések** merülnek fel. Ez már csak azért is reális, mivel az írásanalitikai tevékenység elemei jogilag kevésbé szabályozottak. Itt megfogalmazható az, hogy a bizonytalan esetekben jogi segítséget kell kérni. Az ideális természetesen az lenne, ha az írásanalitikus szakma megteremtené saját jogi tanácsadó és jogsegély szolgálatát. A jogi segítség kérése a lehetőségek kihasználhatósága szempontjából tulajdonképpen korlátlan: egy írásanalitikus akár egy országgyűlési biztoshoz is fordulhat jogi állásfoglalásért. (Annak megítélése pedig már igazán nem e diplomamunka kompetenciája, hogy egy országgyűlési biztos milyen kérdésekben nyilváníthat véleményt, és annak milyen jogi hatálya van.)

Minden **olyan tudomány** képviselőivel lényeges a kapcsolattartás, **amelyek vizsgálódási területe az emberi személyiséget érinti**. A pszichológusokkal, pedagógusokkal, orvosokkal, szociálpedagógusokkal, kriminológusokkal való kapcsolat igénye ebből adódóan egyértelmű. Ez nem csak egy-egy probléma megoldása kapcsán lehet aktuális, hanem az új tudományos eredmények megismertetése céljából is. Ez utóbbinak a saját sajtó és a szakmai konferenciáink is teret adhatnak.

A duktorki **különböző szerektől történt esetleges befolyásoltsága tekintetében** az írásanalitikus erre specializálódott szakorvos (addiktológus), gyógyszerész segítségét kérheti.

Amikor egy írásanalitikus (megfelelő kiegészítő végzettség birtokában) például **írássazonosító munkát végez**, szükséges lehet a bűnüldöző szervekkel való együttműködés is.

A fent vázolt együttműködési szituációk alapvető kereteit célszerű szabályozni. Először is szükséges egy hivatalos, írásos megkeresés, melyben a felkérő személye, a feladat paraméterei, a teljesítés elvárt jellemzői szerepelnek. Ezután a felek nyilván leülnek tárgyalni, és ennek eredményeképpen megállapodhatnak. A megállapodásról megbízási szerződés kell, hogy készüljön, mely precízen tartalmazza a teljesítés paramétereit (időpontok, díjazás)

stb.). Mindezek a későbbi félreértések elkerülése, illetve a jogorvoslati lehetőség biztosítása érdekében szükségesek.

Amennyiben **tudományos együttműködésről** van szó, a fentihez hasonló konkrét szabályozást nem tartok indokoltnak. Viszont ha létezik az írásanalitika szakmai szervezete, számára meghatározható ilyen kapcsolatok ápolása, fejlesztése, és ennek aktuális irányai is rögzíthetők a szakmai protokollban.

A fentebb már említett tudományos együttműködési lehetőségeken túl az **informatikáról** külön is kívánok szólni. Napjainkban az informatika az élet szinte minden területére betört. Eredményei, újdonságai az írásanalitikai képzésben is megjelentek, megjelennek. Az íráselemző tevékenységet is segíthetik különféle elemző és értékelő szoftverek. (Elég csak a dr. Szidnai László nevével is fémjelzett rezonometriában használt és folyamatosan fejlesztett programokra gondolni.) Tehát az informatikával, informatikusokkal való együttműködés a jövő egyik igen sok lehetőséggel kecsegtető területe. Elvárásként fogalmazhatjuk meg viszont, hogy az új fejlesztésű eszközök és programok komoly tesztelésen kell, hogy átmenjenek. Annak érdekében, hogy bátran javasolhassuk az írásanalitikusoknak azok széleskörű alkalmazását.

6. Marketing tevékenység

A marketing tevékenységgel mindenképpen foglalkozni kell, hiszen egy szakma megismertetése, presztízsének megerősítése e nélkül szinte lehetetlen. Ha kitekintünk, akkor azt látjuk, hogy a klasszikus íráselemzés megítélése a szervezetek humán osztályain végzett tevékenységek szempontjából jó, és az írásazonosítói tevékenység is elfogadott. Viszont a hétköznapi vélekedést tekintve már nem ilyen jó a helyzet: a klasszikus íráselemzést sokan a napi horoszkóp szintjén említik és értékelik. Sokan tettek is azért, hogy az íráselemzés megítélése ilyen szintű legyen, és nem volt olyan szervezet sem, amely ennek gátat tudott volna vetni, illetve a káros folyamatokat jó irányba tudta volna terelni.

A marketing több vonatkozásban is megjelenhet a szakmai protokollban. Először is be kell vezetni egy új szakterületet a köztudatba. Másodszor a jövő írásanalitikusai, amennyiben vállalkozóként végzik ezt a munkát meg kell, hogy ismertessék tevékenységüket szűkebb és tágabb környezetükkel. Harmadszor pedig a jövőben létrejövő szakmai szervezetnek önálló marketing stratégiája kell, hogy legyen: mind saját tevékenységének megismertetése, mind a szakterület presztízsének növelése érdekében.

A piaci bevezetés vonatkozásában tekintsük át először, **kik lehetnek potenciális megbízóink, együttműködő partnereink**, akiket tehát célszerű lesz elérni marketing tevékenységünkkel. Ide tartozhatnak cégek, amelyek a kiválasztás és alkalmasság-vizsgálat során az egyéb

eljárások mellett alkalmazhatják az íráselemzés módszereit is. Az állásvadász cégek e vonatkozásban kiemelten fontosak.

Partnerek lehetnek olyan szervezetek, melyek az önismeret, a személyiség fejlesztésével foglalkoznak. Ilyenek a pályaválasztási tanácsadók, nevelési, párkapcsolati tanácsadók, nevelőintézmények, ifjúsági irodák. Lényeges partner lehet az állami szféra — alapvetően az írásszakértői, hazugságvizsgálói tevékenységen keresztül. Nem utolsó sorban fontos partnereink lehetnek azok a magánszemélyek, akik az önismeret fejlesztésén, az aktuális családi problémák megoldásán túl számos kérdéssel, kéréssel kereshetnek fel bennünket.

A marketing tevékenység természetesen a célcsoportokhoz kell, hogy illeszkedjen. Meghatározó lehet az is, hogy egy szervezet, vagy egyéni vállalkozó végzi-e a munkát. Véleményem szerint a szakmai protokoll az egyéni vállalkozó számára csak ajánlásokat fogalmazhat meg, ha szükséges, az etikai normák keretein belül is.

Az írásanalitikai szakmai szervezettel kapcsolatban a szakmai protokoll konkrétabban is fogalmazhat. Meghatározhatja aktuális irányait és a távlati fejlesztés fontosabb tendenciáit.

A teljesség igénye, a konkrét feladat és célcsoport megjelölése nélkül tekintsünk át néhány **marketing eljárást**, amely a szakmai protokollban is megjelenhet. Saját kiadvánnyal nyilván csak a szakmai szervezet rendelkezhet, viszont publikálni szinte mindenkinek van lehetősége, ideértve a vállalatok belső sajtóorgánumait is. Saját szakmai konferenciáinkra meghívhatjuk az érdeklődő szervezetek képviselőit, és mi is megjelenhetünk azok szakmai konferenciáin. Célirányos kiállításokon, vásárokon saját standdal is jelen lehetünk. Előadásokat, továbbképzéseket tarthatunk az érdekelt szervezeteknél. Megtervezhetjük a szakma arculatát, mely mind az önálló írásanalitikusokat, mind a szakmai szervezetet érinti: honlap, logó, névjegykártya, levélpapír, szlogen stb. Hirdetéseket jelentethetünk meg, ahol ismertetjük saját tevékenységünket és a kompetenciánkba tartozó megbízások alapvető paramétereit.

7. Minőségbiztosítás

Már a bevezetőben is hangsúlyoztam, hogy a minőséggel kapcsolatos kérdések is szerepet játszottak az írásanalitika létrejöttében, s a szakmai protokollról eddig leírtak is többször vetettek fel a minőséghez kapcsolódó kérdéseket. E mellett azért is tartottam fontosnak külön is szólni e témáról, hogy olyan területeken is jelezzem létjogosultságát, amelyek eddig nem kerültek szóba.

Az **íráselemző tevékenység** megfelelő minőségi szintjét eléggé nehéz általánosan biztosítani. A szakmai munkánál megfogalmazott ajánlások is ebbe az irányba mutatnak. A megbízás teljesítésének alapvető minőségi szempontjait, a jogorvoslat lehetőségét a szakmai szervezet

közzéteheti, honlapján szerepeltetheti, és előírhatja ezek „kifüggesztését” az írásanalitikus vállalkozások ügyféltérében. Megfontolandó, hogy ennek rövidített változata ne kerüljön-e bele a megbízási szerződésbe.

A **képzések** során mindenképpen célszerű alkalmazni hallgatói visszajelző eljárásokat, mind a képzésre, mind a tanári tevékenységre vonatkozóan. És mivel az egyetem kapcsolódik bizonyos minőségbiztosítás rendszerhez, ennek előírásai, elvárásai természetesen az írásanalitikus képzésre is vonatkoznak.

Amikor egy konferencián egy **új eljárás** kerül bemutatásra, vagy egyéb úton jut ez a szakmai szervezet tudomására, akkor e szervezetnek, vagy a képző helynek kell felvállalnia ennek „tesztelését”. Ha az „eljárás véget ér”, hírt kell adni ennek eredményéről. Ha pozitív eredménnyel zárul, meg kell teremteni a szakma általi megismerés lehetőségét: előadás, konferencia, publikáció, kiadvány stb.

A más területekkel történő **együttműködésnek** is megvannak a minőséget érintő komponensei. Egy írásanalitikus csak olyan személyt, szervezetet kérjen fel együttműködésre, amelynek „minőségi produktumairól” információt szerzett. Ha szükséges, a minőségi elvárás külön is rögzíthető a megbízási szerződésben. Mindezt természetesen ajánlás szinten gondolom megjeleníteni a szakmai protokollban.

A **marketing** tevékenység, különösen a hirdetések vonatkozásában a szakmai protokoll ajánlószzerűen megfogalmazhat néhány alapvető, minőségre utaló iránymutatást.

A szakmai protokollban rögzíthetőek a **szakmai szervezet** megfelelő szintű működésére vonatkozó egyes garanciális elemek: ellenőrző szervek, testületek kompetenciája, átvilágító tevékenység stb. Továbbá az is, hogy mely adatokat, információkat és hol kell közzétenni a szakmai szervezet működésével kapcsolatban. Érdemes megfontolni továbbá, hogy a szakmai szervezet hogyan csatlakozhat valamelyik elterjedt, minőségbiztosítási rendszerhez. Ha ez bekövetkezik, nyilván szükség lesz a minőségbiztosítással foglalkozó szervezeti elemre, a minőségügyi követelmények és eljárások leírására is.

A **minőségnek** természetesen **számos komponense** van. Többek között a hatékonyság, eredményesség, méltányosság, hozzáférhetőség, tudományos, technikai minőség. További megfontolást igényel, hogy ezek külön is megjelenjenek-e a szakmai protokollban. S ha igen, milyen mélységig.

III. fejezet.

Az írásanalitikai szakmai protokoll fogalom- és rendszerszemlélete

1. Az írásanalitikai szakmai protokoll nyelvi jellemzői

Egy szakmai protokoll nyelvi megfogalmazása, annak presztízse, igényessége a szakma önmagával szembeni igényességének tükrözi. Mivel az írásanalitika új szakterület, önálló terminológiája alakulóban van. Az egyik első mintát nyilván a szakmai protokoll szolgáltatja.

Ebből adódóan úgy gondolom, hogy a szakmai protokoll első fejezetében célszerű lenne egy olyan alpontot szerepeltetni, amely az írásanalitikával kapcsolatos néhány fontos fogalom értelmezését adja. Nyilván definiálni kellene például az írásanalitika, a klasszikus íráselemzés, az írásazonosítás, az íráspszichológia, az írásanalitikai tanácsadás fogalmát, összefüggéseit. Ezen kívül pedig egy-két olyan részterület értelmezését kellene megadni, amelyek az írásanalitika tudományos voltát kifejezetten alátámasztják. A funkciókocka elmélet, a rezonometria ide sorolandó.

Ami a további nyelvhasználatot, nyelvi jellemzőket illeti, célszerű mindazokat a fogalmakat, kifejezéseket szerepeltetni, melyeket a klasszikus íráselemzés eddig is használt konkretizált jelentéstartalommal. Duktor, íráskörülmények, írásanalitikai szakvélemény mind olyan fogalmak, melyek egyértelműek és létjogosultak.

Olyan fogalmak esetében, amelyek értelmezésében polémia van, ott az egyetemen folyó képzés során alkalmazott jelentéssel kell a fogalmat használni.

Mivel a szakmai protokollban utalni fogunk a más területekkel meglévő és fejlesztendő kapcsolatokra is, azok terminológiájának használatára is sor kerülhet. (Elsősorban természetesen a pszichológiára gondolok.) Itt arra célszerű ügyelni, hogy ezeket a fogalmakat, kifejezéseket a helyükön és pontosan használjuk. Nem lehet „külön írásanalitikai értelmezésük”.

A legfontosabb írásanalitikai fogalmak idegen nyelven történő megjelenítése megfontolandó. Külön értelmezést erről nem kellene adni. Ha a nemzetközi kitekintés és a jövőbeni kapcsolatfejlesztés okán szükségesnek tartjuk, a fogalmak értelmezésénél zárójelben megadhatjuk a fogalom, kifejezés idegen nyelvű (angol, esetleg német) megfelelőjét.

A szakmai protokoll az írásanalitikai szakma alapidokumentum, elsősorban a szakma művelőinek szolgál iránymutatásul. De bizonyára sok laikus, kívülálló is el fogja olvasni, hogy innen szerezzon információt ezen új területről. Tehát a nyelvezet olyan kell, hogy legyen, hogy alapvetően ők is értelmezni tudják. Számukra is szolgáljon a szakmáról megfelelő tájékoztatásul.

2. Az írásanalitikai szakmai protokoll rendszerszemlélete

Az írásanalitika a tudományok rendszerében⁸

A tudományok rendszerében való elhelyezés nem feltétlenül egy szakmai protokoll funkciója. E mellett tisztában vagyok azzal, hogy a Magyar Tudományos Akadémia jelenleg nem illeszti be a tudományok rendszerébe az írásanalitikát. Az önmeghatározást mégis célszerű megtenni, megkísérelni: ez is elősegítheti a szakma későbbi tudománnyá érlelődését. Járható út lehet rokonságokra, hasonlóságokra, határterületekre utalni. Mivel ismerjük a tudományok rendszerét, meg kell keresnünk azt a „szabad területet és kapcsolódási pontokat”, ahová az írásanalitika elvben beilleszthető.

Viszonylag könnyebb útnak látszik, ha egy meglévő tudomány részterületeként jelöljük meg az írásanalitikát. Ha kiindulunk abból, hogy egy önálló tudománynak saját tárgya és kutatási módszere van (e kettő semmilyen más tudományéval nem lehet teljesen azonos), akkor talán könnyebb az értelmezési irányt megválasztani. Ha az írásanalitika tárgya az írás (vizsgálata), akkor szerintem ilyen tárggyal semmilyen más tudomány nem rendelkezik. S vonatkozik ez a kutatási, vizsgálati módszerekre is (lásd például rezonometria).

A felvetésem természetesen nem érint menedzselési, tudománypolitikai szempontokat.

Az írásanalitikai szakmai protokoll rendszerszemléletű felépítése

A környezetben való elhelyezés, meghatározás — a szükségesség indoklása után ezzel kell, hogy kezdődjék a dokumentum. Nyilván akkor lesz ez konkrét, ha a kapcsolódási pontok is meghatározásra kerülnek.

Az elhelyezést időbeni és térbeni paraméterek is árnyalják. Vagyis a múltra tekintés, a jelen helyzet főlvázolása és egy jól prognosztizált rövidtávú, valamint egy remélt jövőkép is kiegészíti az önmeghatározást. Továbbá egy kitekintő helyzetkép is. A kapcsolatok tekintetében megértem, hogy e körkép igen gyakran Európára korlátozódik. De az Internet korában a fenti korlátok, határok eltűnőben vannak. Ki tudja milyen forrásból jöhet ötlet, megerősítés, amely saját szakmai törekvéseinket támogathatja.

Következőként azokat az **alapelveket**, „vezérlő eszméket” célszerű sorra venni, amelyek a szakma művelését döntően alakítják, befolyásolják. Ezek között írott (jogszabályi) és erkölcsi – etikai szempontok is szerepelhetnek.

Ezután a dokumentum foglalkozzon a konkrét **szakmai tevékenységgel**. Itt is lehet a térbeli és időbeli megközelítést alkalmazni. Célszerű kiindulni abból, hogy milyen feladatokat vállalhatunk el, ki lehet a kliensünk, megbízónk, illetve hogyan történik a visszajelzés a

⁸ Megjegyzés: Ez a terület részletes kidolgozásra került Dr. Farkas László, PhD dolgozatában

megrendelő, vagy a környezet felé. Áttekintjük ezek után az íráselemzési tevékenység szakmai folyamatát. Ebből azokat a területeket tárgyaljuk részletesen, amelyek a szakma művelésének minőségi színvonalát biztosítják.

A szakmai munka általános fogásai mellett célszerű kitérni a speciális megbízások, feladatok generálta sajátosságokra, vagyis az írásanalitika különböző területeken történő alkalmazására. Itt írjuk le a meglévő működő területeket és bevált eljárásokat. Emellett azonban arra is célszerű utalni, hogy mely további területeken lehet hatékony az írásanalitika jövőbeni alkalmazása. Az említés, felsorolás kevés. A hogyan, az alkalmazás mikéntjét és hasznát is célszerű felvázolni: ez ösztönözhet többek között a továbbfejlődésre, mind a megbízók, mind a szakma oldaláról.

A kompetencia megszerzésének, fenntartásának és fejlesztésének kérdései következnek ezután. Itt is alkalmazzuk a térbeli és időbeli megközelítést. Akár nemzetközi kapcsolódást is felvázolva, s a különböző képzési szinteket bemutatva. (Erről a II. fejezetben részletesen szóltam.)

Az intézményesülés, az **intézményesültség** egy szakma fejlődésében meghatározó jelentőséggel bír. Az írásanalitika e vonatkozásban igencsak az út elején jár.

Tehát a meglévő intézményi háttér nem lehet felvázolni. A ZMNE, az egyetemi szak felvállalhat bizonyos intézményi funkciókat (például PR tevékenység, kiadói tevékenység, kapcsolatépítés és kapcsolatfenntartás, a tudományos tevékenység koordinálása), s ezeket a szakmai protokoll megjelenítheti. De célszerű utalni ennek ideiglenes voltára is, hangsúlyozva egy saját intézményi forma szükségességét és felvázolva annak legfontosabb feladatait és működését.

3. Javaslat az írásanalitikai szakmai protokoll felépítésére és tartalmára vonatkozóan

E fejezetrészen felvázolom az írásanalitika szakmai protokollját. A szerkezetet, címeket tekintve konkrét megfogalmazást adok. Az alpontokon belül pedig felvázolom azok tartalmát.

1. Bevezetés.

1.1. Az írásanalitikai szakmai protokoll szükségessége

E pont alatt elmagyarázzuk, miért van szükség a szakmai protokoll megalkotására. Ezután bemutatjuk az írásanalitikus szakma előtörténetét és jelenlegi helyzetét Magyarországon. Ez utóbbi tekintve kitérünk:

- a) A klasszikus íráselemzés és az írásanalitika viszonyára, társadalmi elfogadottságuk mértékére;
- b) A szakma művelésének legfontosabb jellemzőire;
- c) A képzés, továbbképzés helyzetére;
- d) Az intézményesültség állapotára.

1.2. Nemzetközi kitekintés

E pont alatt felvázoljuk a klasszikus íráselemzés rövid nemzetközi történetét és jelenlegi helyzetét. A leíráshoz meg kell próbálni adatokat beszerezni más kontinensek országaiból is. A jelenlegi helyzet leírásánál célszerű kitérni:

1. A szakma nemzetközi elfogadottságára és művelésének legfontosabb jellemzőire;
2. A képzés, továbbképzés és tudományos élet színvonalára;
3. A Magyarországon kevésbé ismert eljárásokra;
4. Az íráselemzéssel foglalkozó intézmények tevékenységének fő vonásaira;
5. A szakma irányításának jellemző momentumaira;
6. A klasszikus íráselemzést érintő nemzetközi szintű szervezetek fő tevékenységére;
7. Azon tendenciák fölvezetésére, hogy milyen irányba mutat a szakterület, a tudomány fejlődése nemzetközi téren.

A fenti leírás természetesen csak vázlatos lesz. Csak olyan jellemzőket emel ki, melyek a hazai tendenciák és jövőkép számára is fontosak lehetnek.

1.3. Az írásanalitikus szakma hazai jövőképe

E téma megfogalmazásakor kiindulunk abból a fejlődésből, amely többek között a szakmai protokoll kiadásához vezetett. Bemutatjuk a jelenleg zajló, illetve aktuálisan beindítandó folyamatokat, melyek a fejlődés további állomásait jelentik, jelenthetik. A távolabbi jövőkép felvázolásánál kb. 10 évre nézzünk előre. Az első 5 évet tekintve viszont csak olyan eseményeket, folyamatokat vázolunk fel, melyek megvalósításának a jelenben megvannak a gyökerei.

1.4. Az írásanalitikai szakma alapfogalmainak értelmezése

Nem csak íráselemző, hanem általánosabb szakmai kifejezésekről van szó. Ezek összeállításánál a már megírt szakmai protokoll szókészletéből indulunk ki. Azokat a kifejezéseket emeljük ki, amelyek az írásanalitikával kapcsolatban születtek, illetve azokat, melyeknek a klasszikus íráselemzésben nem egyértelmű a jelentése. Maximum 10-15 fogalomról, kifejezésről van szó. (A duktör fogalmát például nem szükséges megmagyarázni.)

2. Az írásanalitikai tevékenység alapelvei

2.1. A szakmai tevékenység jogi háttere

Itt azokról a jogszabályokról szólunk, amelyek érintik az írásanalitikai tevékenységet. Ha egy jogszabály kiadás előtt áll, azt is szerepeltetjük. Nem szó szerinti közlésről van szó, hanem csak rövid tartalmi kivonatról.

2.2. Etikai szabályok

Minden olyan etikai szabályt felsorolunk, amelyet az írásanalitikai szakma megalkotott, és elfogadott. Ha több alkalommal, részletekben kerültek ezek elfogadásra, egybe szerkesztjük a

szabályokat, de szó szerint idézve. Nemzetközi szervezetek hasonló szabályait csak akkor közöljük, ha az írásanalitika meghatározó hazai szervezete azokat elfogadta.

2.3. Az írásanalitika besorolása

Itt az írásanalitika szakmai és tudományos besorolását mutatjuk be. A megvalósult kapcsolatokat konkrét alá-, fölé-, mellérendeltséggel írjuk le. Egyéb esetekben csak együttműködési területről beszélünk, és csak utalunk a jövőben várható konkrétabb besorolásra.

2.4. A szakmai tevékenység alapelvei

E pont alatt leírjuk, hogy a szakmai protokoll kire, milyen tevékenység végzése kapcsán vonatkozik. Természetesen csak írásanalitikus végzettségű személyekre vonatkozik: olyanokra, akik az írásanalitika valamelyik területén végeznek tevékenységet. Ezeket a területeket konkrétan fel is soroljuk. Erre azért van szükség, hogy senki ne érezzen jogosultságot vagy késztetést például betegség diagnosztizálására.

2.5. Együttműködési tevékenység

A szakmai együttműködés alapvető folyamatát és írásos kereteit konkrétan rögzítjük: felkérés és megbízási szerződés tartalma és formája. Az írásanalitika egyes szakmai területeit tekintve pedig ajánlásokat fogalmazunk meg, hogy milyen szakmákkal, tudományterületek képviselőivel célszerű együttműködni egy-egy szakmai feladat megoldása érdekében.

3. A szakmai munka alapvető szabályai

3.1. Az íráselemző tevékenység alapvető szabályai

A következő mozzanatokra térünk ki:

1. Milyen megbízásokat vállalunk el (konkrétan);
2. A megbízás tartalma és formája (konkrétan);
3. Az írásminta felvétel körülményei (konkrétan);
4. Az íráselemzés módszerei (ajánlasként);
5. A visszajelzés, a szakvélemény tartalma és formája (konkrétan).

3.2. Az írásazonosító tevékenység alapvető szabályai

A fentiekén túl a speciális szabályokat ismertetjük.

3.3. Az egyéb szakmai tevékenységek alapvető szabályai

A 2.4. pont alatt felsorolt további szakmai területek művelésével kapcsolatos szabályokat írjuk le e ponton belül.

4. Az írásanalitikus szakmai kompetencia biztosítása

A következőkre térünk ki e pont alatt:

- Az írásanalitikus képzés rövid tartama a főiskolai és egyetemi alapképzésben, valamint mester szinten;
- A külföldön szerzett íráselemző képzettség elfogadása;
- A klasszikus íráselemzői képzések és az írásanalitikus képzés egymásra épülése;
- A szakmai továbbképzés rendszere, amelyben az írásanalitikus szakterületen dolgozóknak célszerű legalább öt évenként részt venniük.

Mivel az írásanalitika új szakterület, a szakmai kompetencia biztosítása terén az innovációnak kiemelkedően fontos szerepe van. Így e pont alatt célszerűnek tartom a képzés eddigi tapasztalataira is utalni, valamint a továbbfejlesztés konkrét realitással bíró elemeit, tendenciáit fölvezetni.

5. Az írásanalitikai tevékenység intézményi háttere

5.1. A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem szerepe az írásanalitikai szakmai tevékenységben

E pontban rögzítjük, hogy az egyetemen jelenleg milyen szakmai – tudományos tevékenység folyik. S megjelöljük azt is, hogy mely funkciók kerülnek majd át az új szakmai szervezethez.

5.2. Az önálló írásanalitikai szakmai szervezet tevékenysége

Nyilvánvaló, hogy a szakmai tevékenység koordinálása önálló szakmai szervezetet igényel, melyet célszerű belátható időn belül létrehozni. (Az alapítás körülményei nem tartoznak a szakmai protokoll kompetenciájába. A javaslat megalkotásakor egy ilyen szervezet meglétének tényéből indultam ki.)

A szervezet, szakmai irányító, felügyeleti és érdekvédelmi funkcióval is bír. A tevékenység leírása a következő területekre terjedhet ki:

1. A szervezet megnevezése, székhelye, cégjegyzék száma, főbb képviselői;
2. A szervezet és a főbb képviselők elérhetősége;
3. A szervezet funkciója, alapvető feladatai;
4. A szervezetbe való bekerülés rendje;
5. A szervezet felépítése, választott testületei, azok feladatai és a választás alapvető rendje;
6. A szervezet napi működésének rendje;
7. Tevékenység az írásanalitikai terület szakmai és tudományos fejlesztése érdekében;
8. Együttműködés a klasszikus íráselemzés hazai szervezeteivel;
9. A szervezet hazai és nemzetközi szakmai és tudományos kapcsolatai;
10. PR tevékenység az írásanalitikai szakterület és a szervezet érdekében;
11. Publikációs és kiadványozási tevékenység;
12. Szakmai felügyeleti és érdekvédelmi tevékenység;
13. Minőségbiztosítási tevékenység;
14. Pénzügyi tevékenység, pénzügyi háttér biztosítása.

Összefoglalás

Diplomamunkámban a szakmai protokoll, ezen belül az írásanalitikai szakmai protokoll problematikáját jártam körül. Céлом az volt, hogy eljussak az általánostól az egyesig: konkrét javaslatot is megfogalmazzak az új szakterületre vonatkozóan.

Először az értelmezési kereteket tisztáztam, és megfogalmaztam a szakmai protokoll funkcióit. Pontosítottam a szakmai protokoll és a szakmai etika viszonyát. Megállapítottam, hogy egy szakmai protokoll tartalmazhatja az etikai megfontolásokat is. A továbbiakban felvázoltam, hogy egy szakmai protokoll milyen általános felépítéssel bír, és az egyes részek milyen konkrét témákkal foglalkozhatnak. Mivel egy új szakmáról, az írásanalitikáról van szó, szükségesnek ítéltam egy hasonló szakterület, a munka- és szervezetpszichológusok szakmai protokolljának bemutatását.

A következő fejezetben az írásanalitikai tevékenység néhány fontos területét, dimenzióját vizsgáltam. Azt jártam körül, hogy az adott kérdés hogyan jeleníthető meg a szakmai protokollban. Bizonyos kérdésekben egyértelműen állást foglaltam, máshol a polémia nyitva maradt. A szakmai protokoll hatálya, érvényességének biztosítása nagyban függ a jogi és intézményi háttér alakulásától. A szakmai munkát a klasszikus íráselemzés jelenlegi állapotához képest konkrétabb és egyértelműbb szabályozás mellett képzeltem el. A kiválasztás és alkalmasság-vizsgálat olyan terület, ahol az írásanalitika használhatósága a legkönnyebben igazolható. Mivel humán erőforrás-gazdálkodás minden önálló szervezetnél folyik, az írásanalitikai szakmai munka egyes elemeit itt külön is érintettem. A szakmai kompetencia megfelelő színvonalának biztosítását kiemelten kezeltem ugyanúgy, mint a minőségi szempontok érvényesítését. A környezettel történő kapcsolatok kialakítása és ápolása két alpont témája is volt. Mivel korunkban marketing nélkül szinte egyetlen terület, szervezet sem létezhet, a potenciális célcsoportoktól a konkrét módszerekig több vonatkozást is érintettem.

A harmadik fejezet az írásanalitika jövőbeni szakmai protokolljára fókuszált. Mivel írott dokumentumról van szó, a nyelvi jellemzőkre való utalást alapvetőnek tekintem. A világos és egyértelmű fogalomértelmezés és fogalomhasználat segíthet mind a szakmán belüli, mind a környezettel folytatott párbeszéd során. Az indokolatlan idegen nyelvű szóhasználatot gyakran észrevételezem. A szakmai protokollban is csak a külön értelmezett kifejezéseknél tartom szükségesnek.

Az írásanalitika tudományos elfogadtatását ugyan fontosnak tartom, és a szakma fejlődése szempontjából is komoly haszonnal járna, de a jelenlegi helyzetben inkább csak lehetőségeket fogalmazhatnánk meg. Ezen a fejlettségi szinten a témát csak érintőlegesen jeleníteném meg a szakmai protokollban. A következőkben, az általánostól a különösre eljutva az írásanalitikai szakmai protokoll logikai felépítését ismerttettem.

És végül javaslatot tettem a szakmai protokoll egy konkrét változatára. Kiemeltem a szakma hazai jövőképét, a remélhetőleg bővülő szakmai részterületeken folyó tevékenység szabályozását. Egyetemünknek a szakterület fejlődése, intézményesülése szempontjából

sajátos szerepe van. A szakmai kompetencia biztosítása vonatkozásában e szerep hosszú távú lehet. De a szakmai tevékenység általános elfogadtatása, képviselése, irányítása, felügyelete igényli egy önálló szakmai szervezet létrehozását.

Irodalomjegyzék

Felhasznált irodalom

1. Agárdi Tamás – Szidnai László (szerk.): A grafológia kézikönyve. Grafológiai Intézet, Budapest, 1998.
2. Farkas László: Írásanalitika, mint az ember megismerésének módszere.
www.mhht.eu/hadtudomany/2009_e_7.pdf
3. Kapcsolatügyelet/kapcsolattartási ügyelet szakmai protokoll.
www.mediacio.hu/files/MAKAMOSZ_protokoll.pdf
4. Pályaorientációs tanácsadók szakmai protokollja www.afsz_tamop222_szakanyag_szakmai_protokoll.pdf
5. Katona Ágnes – Urbán Gabriella: Grafológiai alapismeretek. Országos Írásszakértő Intézet Kft., Eger, 2008.
6. Katona Ágnes – Urbán Gabriella: A grafológia alkalmazása. Országos Írásszakértő Intézet Kft., Eger, 2008.

Hivatkozott irodalom

1. Krízis Alapítvány Szakmai Protokoll. www.soskrizis.hu/szakmaiprotokoll%20csao.htm.
2. Európai Grafológusok Szakmai és Etikai Kódexe. www.jobtech.hu/_userfiles/fle/graf_kodex.pdf
3. Munka- és Szervezetpszichológia Szakmai Protokollja. www.egyutt.hu/mpee/

**MAGYAR ÍRÁS ANALITIKAI
TUDOMÁNYOS ÉS ÉRDEKKÉPVISELETI SZERVEZET
(MÍTÉS Z)**

ETIKAI KÓDEXE

ÍRÁS ANALITIKUSI fogadalom

Én,.....fogadom, hogy írásanalitikusi tevékenységemet a legjobb tudásom és szakmai felkészültségem alapján végzem, és mindenkor az írásanalitikához méltó magatartást tanúsítok. Legfőbb értéknek tekintem az írásanalitikai szemlélet ápolását. Tudásomat folyamatosan gyarapítom, az írásanalitika megbecsülésének és tekintélyének erősítésére törekszem. A személyiségi jogokat, az emberi méltóságot mindenkor tiszteletben tartom. Tanulmányaim és munkám során birtokomba jutott személyes információkat bizalmasan kezelem, azt illetéktelen személynek soha ki nem szolgáltatom. Az Írásanalitikai Etikai Kódexet és az Írásanalitikai Protokollt ismerem, és az azokban foglaltakat magamra nézve kötelezőnek tartom.

(A jelen írásanalitikusi fogadalom (eskü) alapját képező megfogalmazást először a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem írásanalitikai szakirányú továbbképzési szak végzős hallgatói számára alkalmaztuk 2008-2012 között.) Az írásanalitikusi fogadalmat a Magyar Írásanalitikai Szövetség érdekvédelmi szférájába tartozó végzős hallgatók az oklevelük ünnepélyes átvételekor a Magyar Írásanalitikai Szövetség Elnöke és az oktatási intézmény vezetője előtt, azok a végzett írásanalitikusok pedig, akik még nem tettek fogadalmat, a MÍTÉS Z tagsága előtt tehetik le a MÍTÉS Z Közgyűlésén.

ETIKAI KÓDEX

I. ELŐSZÓ

- 1) Az Etikai Kódex tartalma
- 2) Az Etikai Kódex célja
- 3) Az Etikai Kódex feladata

II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

- 1) Hatálya
- 2) Az írásanalitikai tevékenységre való jogosultság
- 3) Az írásanalitikus jogai és kötelezettségei
- 4) Az írásanalitikussal szemben támasztott általános elvárások

III. ETIKAI RENDELKEZÉSEK

- 1) A szakszerűség követelményei
- 2) Ügyfelek védelme
- 3) Titoktartási kötelezettség
- 4) Szakmai tudás fejlesztése
- 5) Szakemberek közötti kapcsolattartás
- 6) Kutatási, oktatási alapelvek
- 7) Nyilvános szereplés, hirdetés, reklám, publikáció

IV. TÁRSADALMI FELELŐSSÉG

I. ELŐSZÓ

1. Az Etikai Kódex tartalma

Az ÍRÁS ANALITIKAI ETIKAI KÓDEX mindazon írásanalitikusok jogainak és kötelességeinek összegzése, akik tevékenységüket egységes szakmai és etikai elvek alapján kívánják végezni.

Az írásanalitika, mint humán tudomány, a maga sajátos megfigyelési, kutatási és értelmezési technikája révén lehetővé teszi az írás komplex vizsgálatát, s ezen belül kiemelten jól képes a személyiség jellemzőinek tudományos feltárására.

Az írásanalitikus az írás vizsgálata során olyan információk birtokába jut(hat) megbízás kivitelezésekor, vagy kutatással, amely megkülönböztetett diszkréciót igényel, így különösen indokolt egy korszerű és egységes etikai szabályozás kidolgozása. Főbb iránymutatásai szinkronban vannak más, íráselemzéssel foglalkozó területek (grafológia, írásazonosítás, klinikai írápszichológia) szakmai-etikai előírásaival.

2. Az Etikai Kódex célja

- összefoglalni az írásanalitikus tevékenységével kapcsolatos jogokat és kötelességeket, a követendő magatartási előírásokat,
- meghatározni az írásanalitikai tevékenység magas szintű és szakszerű ellátásához szükséges általános etikai normákat,
- elismertetni az Etikai Kódex elveinek érvényesülésén keresztül az írásanalitikai szemléletet és szakmát, hivatást egyre szélesebb társadalmi körben,
- erősíteni az írásanalitikai rendszer presztízsét, ez által a tudományok rendszerében az azt megillető helyre emelni.

3. Az Etikai Kódex feladata

- egységes etikai iránymutatást adni az írásanalitikai szakmát gyakorlók részére,

- tájékoztatást adni az írásanalitikusok szolgáltatásait, eredményeit igénybevevő intézmények és magánszemélyek részére az írásanalitikai szakmai felelősségét illetően.

II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Hatálya

1.1. Az Etikai Kódex személyi hatálya kiterjed

- a Magyar Írásanalitikai Szervezet (MÍTÉSZ) tagjaira.

1.2. Az Etikai Kódex tárgyi hatálya kiterjed

- minden írásanalitikai tevékenységgel kapcsolatos panaszra, bejelentésre, amely etikai kérdéseket érint,
- minden olyan esetben, amely az írásanalitikai hivatással összefüggésbe hozhatóan sérti az Etikai Kódex rendelkezéseit.

1.3. Az Etikai Kódex területi hatálya alkalmazható

- a Magyarországon és a határokon túli írásanalitikai tevékenységet végző MÍTÉSZ tagokra.

1.4. Az Etikai Kódex iránymutatásait ajánlott figyelembe venni

- az írásanalitikát tanulóknál,
- a szakmát gyakorló, MÍTÉSZ tagsággal nem rendelkező írásanalitikusoknál,
- a szakmát nem gyakorló írásanalitikusoknál,
- az írásanalitika területén tevékenykedő, írásanalitikusi végzettséggel nem rendelkező természetes és jogi személyeknél és jogi személyiség nélküli jogalanyoknál.

2. A írásanalitikai tevékenységre való jogosultság

Írásanalitikusnak az a diplomás személy minősül, aki rendelkezik megfelelő szintű, minimálisan 2 éves írásanalitikus-képzésben szerzett speciális írásanalitikai végzettséggel, oklevéllel.

Az írásanalitikus a speciális írásanalitikai információkon kívül rendelkezik grafológiai és írásazonosítói ismeretekkel is.

A MÍTÉSZ írásanalitikusnak tartja azokat is, akiknek írásanalitikai tevékenységét a MÍTÉSZ Honoris Causa oklevéllel ismeri el.

3. Az írásanalitikus jogai és kötelezettségei

1. Az írásanalitikus jogai

Az írásanalitikusnak joga van

- a vizsgált írást kutatás, oktatás vagy publikáció céljára felhasználni, az erre vonatkozó etikai szabályok betartása mellett,
- bonyolult, különleges esetekben, vizsgálatához más szakértőt bevonni, vele konzultálni,
- munkájáért díjazást kérni.

2. Az írásanalitikus kötelezettségei

Az írásanalitikus a munkáját a mindenkor hatályos jogszabályoknak, az általános erkölcsi normáknak és a jelen Etikai Kódex előírásainak megfelelően köteles végezni, különös tekintettel a személyiségi jogok védelmére és a titoktartási kötelezettségre.

Az írásanalitikus köteles

- a megbízás elfogadása előtt a megbízót tájékoztatni saját kompetenciájáról, illetve a vizsgálat elvégzésének feltételeiről,
- a megbízást visszautasítani, ha
 - az meghaladja kompetenciája határait,
 - elfoglaltság esete áll fenn részéről.Elfogltnak, vagy elfoglaltságnak minősül az, akitől az ügy pártatlan elbírálása bármely okból nem várható el. (például a rokoni, hozzátartozói, baráti, érdekellentéti, ellenséges viszony fennállása esetén)
- ügyelni arra, hogy szakvéleményével indokolatlanul kárt ne okozzon, véleményét mindenkor a vizsgálati eredményekre építve objektíven és egyértelműen formálja meg, kerülve a félreérthető megfogalmazást.

4. Az írásanalitikussal szemben támasztott általános elvárások

- 4.1. Az írásanalitikus magatartásával és hivatása gyakorlásával, oktatói tevékenységével, publikációjával, nyilvános szereplésével a szakma tekintélyét igyekezzon megőrizni, ápolni és erősíteni.

III. ETIKAI RENDELKEZÉSEK

1. A szakszerűség követelményei

- 1.1. Az írásanalitikus elsősorban az írás és más hasonló grafikus produktum (például rajz, firkák, lábbal, szájjal történő írás-, továbbiakban duktum) alapján dolgozik.
- 1.2. Kívánatos követelmény, hogy
- eredeti duktum legyen vizsgálódásának alapja. Amennyiben nem áll rendelkezésre eredeti írásminta (fénymásolt, faxolt, elektronikus úton rendelkezésre bocsátott dokumentumból dolgozik), akkor a vizsgálat megkezdése előtt és a szakvéleményben
 - szóban és írásban egyaránt – a szakvélemény érvényességére vonatkozó korlátozó tartalmú megjegyzést kell fűznie,
 - a vizsgált személyről (továbbiakban duktör) álljon rendelkezésre elegendő és megfelelő mennyiségű információ. Célszerű ismernie a vizsgált személy nemét, életkorát, domináns írókezességét, szemüvegviselését, születési helyét, iskolai végzettségét, foglalkozását, aktuális munkakörének megnevezését, íráskörülményeit, a vizsgált írásminta keletkezésének időpontját, gyógyszerfogyasztását és tanult írássztenderdjét, valamint minden olyan egyéb releváns információt, amely elengedhetetlenül szükséges a vizsgálat szakszerű elvégzéséhez.
- 1.3. Az írásanalitikus a duktum felhasználásával a vizsgált duktör személyiségére vonatkozó megállapításokat tesz, összefüggéseket tár fel. Munkájának lényege, hogy a kézírás jellemzőihez - írásanalitikai és pszichológiai ismeretek felhasználásával - személyiségjellemzőket és állapotokat rendel hozzá.

- 1.4. Az írásanalitikus a duktum felhasználásával a vizsgált duktór írásszemészeti állapotára utaló megállapításokat tesz(tehet), összefüggéseket tár(hat) fel. Munkájának lényege, hogy a kézírás jellemzőihez -írásanalitikai és alapvető szemészeti ismeretek felhasználásával – írásszemészeti jellemzőket és állapotokat rendel(het) hozzá.
- 1.5. Az írásanalitikus a duktum felhasználásával a vizsgált duktór (írás)genetikai jellemzőire vonatkozó megállapításokat tesz(tehet), összefüggéseket tár(hat) fel. Munkájának lényege, hogy a kézírás jellemzőihez - írásanalitikai és alapvető (írás)genetikai ismeretek felhasználásával – (írás)genetikai jellemzőket és állapotokat rendel hozzá.
- 1.6. Az írásanalitikus a duktum felhasználásával a vizsgált duktór és duktum minden jelenleg ismert körülményére vonatkozó megállapításokat tesz, összefüggéseket tár fel. Munkájának lényege, hogy a kézírás jellemzőihez – általános és speciális írásanalitikai ismeretek felhasználásával – írásanalitikai jellemzőket és állapotokat rendel hozzá.
- 1.7. Az írásanalitikus csak olyan megbízást vállalhat el, amelynek szakszerű és magas szintű elvégzéséhez rendelkezik megfelelő és igazolható szakértelemmel.
- 1.8. Tevékenységét köteles korszerű, bizonyítható, tudományos és aktuális írásanalitikai protokoll ismereteire alapozottan a legjobb meggyőződése szerint végezni. Törekedjen arra, hogy a legkorszerűbb szakmai eljárásokat elsajátítsa, és munkája során alkalmazza is azokat.
- 1.9. Az írásanalitikus vizsgálata során csak olyan módszert alkalmazzon, amelyet elsajátított képzés vagy továbbképzés során. Az általa választott módszer, eljárás alkalmazhatóságát tudja igazolni szakmai körökben ismert és elfogadott kutatási eredményekkel is.
- 1.10. Az írásanalitikus pszichés és szomatikus betegségekre vonatkozó valószínűsítő véleményt kompetenciahatárain belül alapvetően nem, vagy csak a megbízással szoros összefüggésben, illetve abban az esetben tehet, ha arra a duktór, vagy annak törvényes képviselője írásban felkérte, illetve ha hatóság vagy gyógyintézet az ilyen jellegű vizsgálat elvégzésével megbízta.
- 1.11. Az az írásanalitikus, aki orvosi, klinikai szakpszichológusi diplomával rendelkezik, szakvéleményében írásanalitikusként nem adhat pszichés vagy szomatikus betegségekre vonatkozó kategorikus, konkrét diagnózist. Ezt csak orvosi, illetve klinikai szakpszichológusi minőségében teheti meg, a saját szakmájában végzett vizsgálati módszerekre alapozva.
- 1.12. Az írásanalitikus ismeri, és figyelembe veszi módszereinek és saját kompetenciáinak határait. Ennek értelmében írásos és szóbeli megállapításai nem tartalmazhatnak áltudományos vagy az okkultizmus, jóslás körébe sorolható megállapításokat.
- 1.13. Megnyilvánulásai során kerülnie kell a különböző téves tanácsadói szerepkörökkel (mágus, mindenható, csálhatatlan, stb.) való visszaélést.

- 1.14. Az írásanalitikus ne használjon félreértésre okot adó címeket, rangokat, csak a végzettségét igazoló oklevélben szereplő megnevezést alkalmazza.
- 1.15. Az intim - szellemi-testi - szférára vonatkozó megállapításokat kizárólag a duktum tulajdonosának a kérésére vagy írásos felhatalmazására tehet.

A duktum tulajdonosának számít

- a vizsgálatba vont kézírás tevőleges létrehozója, készítője,
- a duktus halála után 70 évig a törvényes örökös bármelyike.

Kivételt képeznek hatósági megbízások, kirendelések.

Kivétel a szabály alól még, ha

- az írásanalitikus megállapítása szerint a duktus önmaga vagy más testi-szellemi épségét veszélyezteti.

- 1.16. Az írásanalitikusnak a vizsgálat megkezdésekor rendelkeznie kell írásos felhatalmazással az alábbiak részéről:

- a duktustól,
- korlátozottan cselekvőképessé vagy cselekvőképtelen személy esetén a törvényes képviselőtől, (gyám vagy gondnok)
- elhunyt személy esetén az örökösötől, közeli hozzátartozótól (házastárs, egyenes ági leszármazó, felmenő).

Kivétel a szabály alól

- ha a körülményekből, (a hirdetés szövegéből) vagy a vizsgálandó kézírásból egyértelműen megállapítható, hogy a duktus tudomással bírt arról, hogy kézírása írásanalitikai vizsgálat tárgyát (személyiség elemzése) fogja képezni.

- 1.17. Az írásos felhatalmazást a fent felsorolt jogosultak köre bármikor visszavonhatja.

A felhatalmazás az aktuálisan vizsgált vizsgálati anyagra érvényes, amennyiben a felhatalmazás másként nem rendelkezik.

1.18. Az írásanalitikus a szakvéleményt a megbízó számára készíti el, és a megbízóval kötött megállapodás alapján adja át. Az átadáskor ügyelnie kell arra, hogy jogosulatlan harmadik személy, postázáskor vagy elektronikus adattovábbítás esetén ne férhessen hozzá a vizsgálati anyaghoz.

1.19. A megbízónak nyilatkoznia kell arról, hogy a vizsgálandó kézíráshoz jogszerűen jutott hozzá és a szakvélemény során birtokába kerülő információkat a személyiségi jogok tiszteletben tartásával használja fel.

1.20. Ha a vizsgálatához más szakértő bevonására is szükség van, erről a megbízót tájékoztatni kell. A titoktartási kötelezettség ezután a bevont szakértőre is vonatkozik.

1.21. Az életben lévő duktornak jogában áll a róla készített szakvéleményt megismerni.

1.22. A vizsgálati anyagban, szakvéleményben csak olyan adatot, tényt lehet közölni, ami a megbízással szorosan összefügg és a vizsgált személy személyiségi jogait nem sérti. Ez alól csak az igazságügyi kirendelések képezhetnek kivételt.

1.23. Munkakörre pályázóról készített szakvéleményben az elnyerni kívánt munkakör végzésével nem összefüggő tényt, adatot nem szabad a véleménybe leírni.

1.24. Az írásanalitikus a szakvéleményt elfogultság és értékítélet nélkül köteles elkészíteni. Nem megengedhető lényeges információk, tények elhallgatása vagy azok megtévesztő csoportosítása, a félreérthető megfogalmazás, amely által hamis színben tüntethető fel a duktör.

1.25. Az írásanalitikusnak meg kell tagadni a megbízást, véleménynyilvánítást abban az esetben, ha a duktör nem járul hozzá írásban vagy szóban a vizsgálatához vagy felmerül a gyanúja, hogy a kézíráshoz nem törvényes úton jutott hozzá a megbízó.

1.26. A szakvéleményben foglalt megállapításokért a vizsgálatot végző írásanalitikus, írásanalitikai tevékenységgel foglalkozó szervezet esetén, a szervezet vezetője tartozik egyszemélyi felelősséggel. A felelősség átruházására írásos meghatalmazás szükséges.

1.27. Ha az írásanalitikus a vizsgálatba más szakértőt is bevont, az abban tett megállapításokért egyetemlegesen felelnek.

2. Ügyfelek védelme

2.1. Az írásanalitikus ügyfelei mindazon természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiség nélküli jogalanyok, akikkel szóbeli vagy írásbeli megbízás útján kapcsolatba lép.

2.2. Az írásanalitikus kerüljön el minden olyan szubjektív, befolyásoló tényezőt, amely tárgyilagos megítélését gátolja.

2.3. Az írásanalitikus szakmai és etikai felelősséggel tartozik a duktör személyiségi jogainak megóvásáért, amelyre ügyfelei figyelmét is fel kell hívnia.

2.4. Szakvéleményéről, megállapításairól szóló tájékoztatásnál az írásanalitikus legyen tekintettel az ügyfél személyiségére, tűrőképességére, egyéb körülményeire. Kivételt képeznek az igazságügyi szakértői kirendelések.

2.5. Megbízójának, illetve a vizsgált személynek a függőségi helyzetét az írásanalitikus jogosulatlan előny szerzésére nem használhatja fel.

3. Titoktartási kötelezettség

- 3.1. Az írásanalitikust titoktartás kötelezi mindazon szóban vagy írásban birtokába jutott információkra vonatkozóan, amelyek az ügyféltől, illetve az ügyfélről birtokába kerülnek vagy azokból kikövetkeztethetők.
- 3.2. A titoktartási kötelezettség körébe tartozik a vizsgálati anyagok, dokumentumok biztonságos őrzése és selejtezése is.
- 3.3. Az írásanalitikus a vizsgálat megkezdése előtt szóban vagy írásban tájékoztassa megbízóját saját titoktartási kötelezettségéről.
- 3.4. Publikációiban, beszámolóiban ügyeljen arra, hogy a titoktartási kötelezettség alá eső információk ne jussanak illetéktelen személyek tudomására.
- 3.5. A titoktartási kötelezettség alól a duktum tulajdonosa, kiskorú, korlátozottan cselekvőképese személy esetén a törvényes képviselője, vagy egyéb érdekelt – publikálás, kutatás, oktatás érdekében, vagy más célból - az írásanalitikust felmentheti.
- 3.6. A titoktartási kötelezettség alóli felmentést írásban kell adni és ez az engedély a jogosultak részéről bármikor visszavonható.
- 3.7. Amennyiben a megbízó célvizsgálat elvégzését kéri, (alkalmasság vizsgálata egy adott munkakörre) az írásanalitikusnak a megrendelt vizsgálat előtt fel kell hívnia megbízója figyelmét, hogy az elkészült szakvéleménnyel kapcsolatban a titoktartás ténye ezután őt is terhelni fogja.
- 3.8. Az írásanalitikusnak arról is tájékoztatnia kell a megbízót, hogy a továbbiakban a megbízó azért is felelősséggel tartozik, hogy az átadott szakvélemény illetéktelenek kezébe ne kerülhessen. Ajánlatos a megbízó titoktartási kötelezettségét írásba foglalni.
- 3.9. Az írásanalitikusnak kell gondoskodnia arról, hogy alkalmazottai, segítő munkatársai (adminisztratív dolgozók, egyéb, a tevékenységet segítő dolgozók) a titokkezelésre vonatkozó előírásokat megismerjék és betarthassák. Titoktartási kötelezettségükről célszerű írásos nyilatkozatot készíteni.
- 3.10. Az írásanalitikusi titoktartás kötelező mindazon információkra, amelyeknek közzététele, továbbadása az ügyfél személyiségi jogait, emberi méltóságát, érdekeit közvetlenül sérti vagy hátrányosan befolyásolhatja. Kivételt képeznek az igazságügyi szakértői kirendelések.

4. Szakmai tudás fejlesztése

- 4.1. Az írásanalitikustól elvárható, hogy szakmai tudását fenntartsa, azt állandóan fejlessze. Folyamatosan kövesse az írásanalitika fejlődését, és lehetőség szerint ismerje az írásanalitika gyakorlására vonatkozó hazai és jelentősebb külföldi szakirodalmat.
- 4.2. Kívánatos, hogy a munkájával határos tudományágak (pszichológia, pedagógia, szociológia, orvostudomány, kriminalisztika, emberi erőforrás menedzsment, stb.) fejlődését is nyomon kövesse.

4.3. Alkalmazott írásanalitikai tevékenység esetén, a működési területén érvényes társtudományokban is rendelkezzen az alapvető ismeretekkel.

5. Szakemberek közötti kapcsolattartás

- 5.1. Az írásanalitikus törekedjen kollégáival az egymás munkáját segítő jó viszony kialakítására. Feladatának lehető legjobb megoldása érdekében a saját és a kapcsolódó szakterületek szakembereivel igyekezzen a jó együttműködés kialakítására.
- 5.2. Az írásanalitikán belüli különböző módszerekkel, irányzatokkal szemben legyen toleráns. Az írásanalitikától eltérő módszerek jogosultságát tartsa tiszteltben.
- 5.3. Az írásanalitikusok legyenek készek az iskolák, módszerek közötti konstruktív és kritikus tapasztalatcserére. Viselkedésüket az egymás iránti szakmai lojalitás, tolerancia és együttműködés jellemezze.

6. Kutatási, oktatási alapelvek

- 6.1. Az írásanalitikai kutatások célja az írásanalitikai ismeretek bővítése, az alapeljárások, alaplátványok tökéletesítése, új részelméletek és részeljárások kidolgozása.
- 6.2. Az írásanalitikusnak ügyelnie kell arra, hogy mind az alap-, mind az alkalmazott kutatások során a szakszerűség követelményei alapján járjon el.
- 6.3. Törekednie kell arra, hogy kutatási eredményeinek közlése során ne legyen félreérthető.
- 6.4. A vizsgálati adatok elemzésénél az összes releváns adatot figyelembe kell venni. Semmit sem szabad kihagyni, ami a vizsgálati eredményeket vagy azok értelmezését megváltoztatja. Az eredménytelenségről is be kell számolni.
- 6.5. A kutatások minden adatát 5 évig meg kell őrizni. Azokat a közvetlen adatokat, információkat, amelyeken a kutatás eredményei, következtetései alapulnak határozatlan ideig meg kell őrizni.
- 6.6. Az oktatói tevékenység során az írásanalitikát oktató szakember etikai kötelessége, hogy elméleti tudását és gyakorlati tapasztalatait folyamatosan karbantartsa, átadja.
- 6.7. Az írásanalitikus-oktató csak az olyan személyeket oktathatja, akiknek oktatására szakmai felkészültsége igazolhatóan alkalmassá teszi. Szervezett írásanalitikai oktatással célszerű olyan írásanalitikust megbízni, aki rendelkezik pedagógiai ismeretekkel vagy felnőttoktatási tapasztalatokkal is.
- 6.8. Az oktató törekedjen a téma korszerű és tudományos ismereteken, tapasztalatokon alapuló, komplex bemutatására. Legyen tárgyilagos, ne hallgassa el a buktatókat, nehézségeket sem.
- 6.9. Az oktatáshoz felhasznált írásminták esetében gondoskodni kell a duktus beleegyezéséről és ennek kapcsán személyiségi jogainak védelméről. Az oktatás során felhasznált írásminták bemutatása esetén a hallgatókat írásos nyilatkozattal kötelezni kell a titoktartásra.

- 6.10. Abban az esetben, ha a doktor kifejezetten megtiltja írásának oktatási célra történő felhasználását, írása még anonim módon sem használható fel.
- 6.11. Ha a doktor elhunyt, akkor az örökös vagy közeli hozzátartozó, egyéb érdekelt beleegyezése szükséges. Ez alól kizárólag akkor lehet kivételt tenni, ha már az örökös vagy közeli hozzátartozó, egyéb érdekelt is elhunyt.
- 6.12. Az oktatás stílusa nem lehet sértő, kioktató vagy bármilyen nem kívánatos szerepben tetszelgő.
- 6.13. A szervezett írásanalitikus oktatásban résztvevőknek a szakmai anyagon kívül ajánlott a MÍTÉSZ Alapszabályát és az Etikai Kódex szabályait ismertetni.

7. Nyilvános szereplés, hirdetés, reklám, publikáció

1. Az írásanalitikus közszereplése során az írásanalitikus szakmát, hivatást képviseli, ezért különösen fontos a társadalmi megítélés szempontjából, hogy szakmailag és etikailag magas színvonalon szerepeljen a nyilvánosság előtt, hogy ezzel is erősítse az írásanalitika tekintélyét.
2. Az írásanalitikus bárminemű nyilvános írásanalitikusi megjelenésekor a MÍTÉSZ Elnöksége által elfogadott egységes írásanalitikai narratívát alkalmazhatja.
3. Nyilvános szereplése során különösen ügyeljen arra, hogy bírálata ne sértsen más szakterületeken, tudományterületeken dolgozókat, illetve más módszereket, eljárásokat alkalmazó kollégákat.
4. Szakmai közszereplésekor sem politikai, sem világnézeti meggyőződését nem teheti publikussá.
5. Az írásanalitikus önmaga vagy tevékenysége reklámozására ne alkalmazzon olyan hirdetéseket (médiákban, elektronikus adathordozókon, nyilvános szereplésekor, egyéb hirdetésre alkalmas eszközön), amely hamis, túlzó, félrevezető vagy félreértelmezhető lehet.
6. Az írásanalitikus köteles betartani a publikálás általános etikai szabályait és formai követelményeit. A kutatás során szavatolni kell az érintett doktorok személyiségi jogait, emberi méltóságát.
7. Publikációiban törekedjen arra, hogy állításai hitelesek és kontrollálhatóak legyenek.
8. Tágabb nyilvánosságnak szánt publikációiban lehetőleg kerülje a szakkifejezések használatát és törekedjen a közérthető fogalmazásra.
9. A tudományos közlések terén figyelemmel kell lennie a szerzői jogokról szóló törvények előírásaira.
10. Tájékoztatni kell az olvasót, hogy a kérdés felvetésében, az alkalmazott módszerben mi és mennyi a saját szellemi terméke, s mi az, amit másoktól vett át. Ezek forráshelyeit olyan pontossággal adja meg, hogy egyrészt azok megfeleljenek

a publikációkban megjelölt hivatkozási követelményeknek, másrészt azokat az olvasó kétséget kizáróan azonosíthassa.

11. A nyilvános szereplés és a publikáció során tekintetbe kell vennie a célzott felvevőréteg tárgyban való tájékozottságának mértékét. Közérthetően, világosan kell fogalmazni, „tudományoskodás” nélkül, kizárva a félreértés, félremagyarázás lehetőségét.
12. Jogában áll a kontárokkal, írásanalitikusi tevékenység végzésére nem jogosult személyekkel szemben nyilvánosan is elhatárolódni. Ha ilyen tevékenységet végző személyt vagy szervezetet észlel, akkor a MÍTÉSZ Etikai Bizottságának kivizsgálását kérheti.

IV. TÁRSADALMI FELELŐSSÉG

A gazdasági-társadalmi környezet szakmai és etikai elvárásokat támaszt az írásanalitikusokkal szemben. Ahhoz, hogy ezeknek az elvárásoknak eleget lehessen tenni, szükséges az Etikai Kódexben foglalt elvek követése, megtartása.

A Magyarországon tevékenykedő írásanalitikusok, ezen keresztül az írásanalitikus szemlélet társadalmi megbecsülését az biztosítja leginkább, ha munkájukat magas szakmai színvonal, etikus magatartás és az emberi méltóság tiszteletben tartása jellemzi.

Fontos követelmény és felelősség hárul tehát – nemzetközi és hazai szinten egyaránt - minden írásanalitikusra, hogy tevékenységével és magatartásával kedvezően befolyásolja az írásanalitikusokról, illetve az írásanalitikáról kialakult képet.

ELJÁRÁSI SZABÁLYOK⁹

⁹ A MÍTÉSZ Etikai Bizottságának létrehozása, működése, eljárási szabályai a MÍTÉSZ tagságára tartozó belső ügy, ezért ismertetésétől eltekintünk

A KÜLÖNLEGES KÉPESSÉGŰ EMBEREK ÍRÁSKÉPEINEK VIZSGÁLATA ÍRÁSANALITIKAI SZEMPONTBÓL¹¹

BEVEZETÉS

A mai világban egyre többen beszélünk arról, hogy hogyan élhetünk harmóniában a testünkkel és a lelkünkkel. Mit kell tennünk azért, hogy a mindennapi stressz, munkahelyi és családi problémák ne tegyék tönkre az életünket és egészségünket.

Igaz a mondás, hogy ép testben ép lélek. De mikor is ép a lélek?

„Érzelmi és gondolati életünket legalább olyan fontos karbantartani, mint a testünket.

Talán még annál is fontosabb, hiszen fizikai részeinket gondolataink és az általuk kiváltott érzéseink vezérlik minden percben. A testünk sejtjei ugyanis felveszik az uralkodó érzelmeink és a gondolatok rezgését és ennek megfelelően reagálnak és működnek. Ha valami miatt sokáig érzünk lelki fájdalmat, akkor egy idő után a testünk is megtelik ennek a rezgésével és fizikai fájdalommal fog reagálni, mivel egy bizonyos mennyiség után a szervezet szabadulni szeretne attól, ami nem jó számára és ezt kész megmutatni nekünk abból a célból, hogy változtassunk.”¹²

A mi feladatunk az lenne, hogy időben felismerjük azt, miért alakult ki a fájdalom, visszavezessük azokra a lelki okokra, amik a fizikai tüneteket okozták. Ez a gyakorlatban azonban nem olyan egyszerű és a tudatosság olyan magas foka szükséges ehhez, amivel nem minden ember akar vagy tud foglalkozni. A segítség számos formáját felhasználhatjuk, hiszen fordulhatunk mind a klasszikus, mind az alternatív gyógyászat felé. Önmagában talán egyik sem elegendő, hiszen az klasszikus gyógyászat sok esetben a már létrejött fizikai tüneteket enyhíti - vagy jobb esetben megszünteti - míg az alternatív gyógyászat segít megvizsgálni a lelki és fizikai betegségek okait, hogy megszűnjön a betegséget kiváltó ok, illetve energia közvetítésével segít annak felszámolásában is.

Ezen anyag az alternatív gyógyászattal, annak egyes válfajaival foglalkozó, ún. különleges képességű emberek írásainak vizsgálatával foglalkozik írásanalitikai szempontból. A célkitűzésem annak megállapítása, hogy ezen különleges képességek, melyek az alternatív gyógyászat gyakorlását lehetővé teszik fellelhetőek-e az írás vizsgálata során a vizsgált alanyok írásjellemzőiben.

A témaválasztás indoka egyszerű: a szerző élete során arra lett figyelmes, hogy egyre több különleges képességgel rendelkező ember veszi körül, akiknek az életcéljuk az embertársaik segítése. Alázatos, szívvel lélekkel végzett áldásos tevékenységük hatására a megsegített emberek olyan változásokon mentek át, amelyek életminőségük javítását eredményezte mind testi mind lelki szinten.

1. A különleges képesség fogalmi megközelítése

Az ember öt fizikai érzékszervvel rendelkezik, amelyek segítségével képes arra, hogy lásson, halljon, ízeget, illatokat érezzen és megérintve testfelületén keresztül érzékeljen.

Létezik azonban egy hatodik érzék is, amelynek segítségével sok ember képes arra, hogy egyéb módon is érzékelje a természet jelenségeit.

¹⁰ A szerző okleveles írásanalitikus, jogász

¹¹ A téma az írásanalitika speciális körülményei közé sorolható (főszerkesztői megjegyzés)

¹² Diósy Katalin, energetikai gyógyító, médium írása. <http://www.pink.hu/ezotema/hogyan-orizd-meg-az-energiaszintedet-2087852>

Mindig is titokzatosnak tűnt, ha valakinek olyan dolgok jutottak a tudomására, amelyeket nem közvetlenül hallással, látással, szaglással, ízleléssel vagy érintéssel, de mégiscsak érzékelt. Ide tartozik a telepátia, a tisztánlátás, de még a jóslás is, mi több olykor ezek össze is keverednek, nem igazán választhatók szét és talán nincs is rá szükség.

Mindennapos telepátiának nevezhető, amikor valaki megérzi, ha annak, akihez erős érzelmi szálak fűzik, valami baja esik. A többség ezt egyszerűen megérzésnek nevezi, vagy azt mondja rá, hogy megálmodta. Való igaz, hiszen gyakran az álom és az ébrenlét határán az agykontroll alfa állapotának nevezett különös lelkiállapot „veszi az információt”!

Sokan még a szeretteik halálát is megérik ily módon.

Itt a szerző egy személyes példával is tud szolgálni. 21 éves volt, amikor a hön szeretett nagyapját elvesztette. Aznap éjjel különös álma volt. Az íróasztalán lévő kedvenc virágjának szárai megvastagodtak, majd mint egy áramlás, a szárában folyadék kezdett folyni sárga színben, buborékosan. Egyszer csak mint egy érrendszer tárult eléje, majd hirtelen lekonyult, leestek a szárai. Felriadt álmomból és az órára nézett, háromnegyed 4 volt. Különös érzés fogta el, de visszaaludt. Reggel csörgött a telefon: a nagyapja éjjel háromnegyed 4-kor szívinfarktusból meghalt.

Ritkábban ugyan, de az is előfordul, hogy valaki történelmi jelentőségű dolgokat érez így meg. A 20. század összes nagy történelmi eseményeit, vagy sorsfordító csatáit, merényleteit előre látták és ezt a megérzésüket közzé is tették.

Mindez azonban nem ad arra választ, hogy hogyan volt képes érzékelni az eseményeket, hogyan volt képes meglátni a jövőt, mely érzékszervével érzékelté azt.

Ezeket a különleges képességeket már tudományos módszerrel is kutatják, és nem egy doktori értekezés született már a parapszichológiát érintő témákból, amelyekben a hatodik érzék vizsgálatát lefolytató kísérletek elvégzését, lefolyását és eredményeit dokumentálták.

A hatodik érzékkel érezhető észlelés az öt finom érzékszervünkön keresztül történik, amire érdemes odafigyelni.

Példaként említhető, amikor egy hölgy a reggeli kávézás közben szantálfa illatát kezdte érezni nagyon erősen, erősebben, mint a kávé illatát. Kezdetben nem tudta hova tenni az élményt, elhessegette magától, de ez az illat az egész napját végigkísérte. A munkahelyén megkérdezte a kollégáit, de senki más nem érezte, csak ő. Lelki tapasztalat volt az illat a számára, amely egy másik dimenzióból eredeztethető, és a szaglás érzékszervén keresztül jutott el hozzá. Ez egy hatodik érzéki tapasztalat volt, amit ha akar a hölgy, akkor ki is elemezhet megfejtve azt, hogy milyen rejtjeles üzenetet tartalmazott az érzékelés számára.

A szerző saját példán keresztül is tud tapasztalásról beszámolni. Pszichológia vizsga előtt állt. Aki ismeri, az tudja, hogy az utolsó pillanatban vagy akár az utolsó percben is tud tanulni. Ezeknek a tanulásoknak a hatékonysága és tartóssága már erősen vitatott, de vizsga előtt minden este remek tud lenni.

Miközben olvasgatta a neves pszichológusok által kitalált okosságokat egy név járt a fejében: Allport. Szinte harsonaként zengett addig, amíg elő nem vette a rá vonatkozó jegyzeteit. Végig olvasta, majd folytatta a többi tétellel, mikor is újból jött a harsona. Ez eszméletlen, megint el kellett olvasni. Amint befejezte és újból kezdte a többi olvasását, minden kezdődött előről. Itt volt az, amikor is a vizsga előtti lázas tanulási elvét feladva letette a tételeket és a Sorsnak megadva magát várta, hogy melyik lesz az a szerencsés gondolkodó, akinek az okosságairól beszélni kell.

A vizsgateremben nem tételhúzás volt, hanem személyre szabottan kapta a tételt, még hozzá kicsit furfangosan, mert az oktató nem azt mondta, hogy kiről beszéljek, hanem azt, hogy beszéljek arról, hogy ki foglalkozott a motívumok funkcionális anatómiájával.

A kérdést megkapva leült a székre, hogy gondolatait összeszedve kidolgozza a tételt, csak egy gond volt. A fejében minden kavargott, és fogalma nem volt, hogy kihez kell ennek a kérdéskörnek a vizsgálatát kötni. Kezdett körvonalazódni, hogy a tételt visszaadja, amikor is megint megszólalt a harsona! Allport. Végiggondolva, hogy mi az ami vele kapcsolatban eszébe jutott, világossá vált, hogy róla kell beszélni. Jelesre vizsgázott és természetesen köszönetet mondott a Földnek és az Égnek.

A szerző személyes véleménye szerint a hatodik érzék minden emberrel vele születik, de nem olyan magától értetődő, mint az 5 érzékszervünk, aminek a működésért nem kell „semmit” tennünk, hiszen az ember úgy születik meg, hogy ezeknek az érzékeléseket csecsemő korától használja.

A hatodik érzék is jelen van, de ahhoz hogy azáltal valóban érzékeljünk, azt fejleszteni kell. Itt persze vitatható az, hogy hogyan lehetséges az, hogy valaki már gyermek korától képes arra, hogy ezeket a képességeket használja, valaki pedig a halála pillanatában sem képes rá. Nem ugyanolyan szinten van jelen? Mitől függ ez? Ezekre a kérdésekre sajnos nem biztos, hogy lehet válaszolni és talán ez is az egyik oka annak, hogy sok szkeptikus ember kérdőjelezi meg ezt a fajta képességeket, hiszen álláspontjuk szerint ha valamire nincs racionális magyarázat, akkor az nincs.

Induljunk ki abból a feltevésből, hogy a hatodik érzékelés, mint adottság minden emberben jelen van születése pillanatától. Ha ezt felismeri és elkezdi alkalmazni, az életének eseményeit, a történéseit elemezni, a mértékre válaszokat keresni, a jeleket felfedezni és megpróbálni elemezni, akkor ez az adottság képességgé fejleszthető.

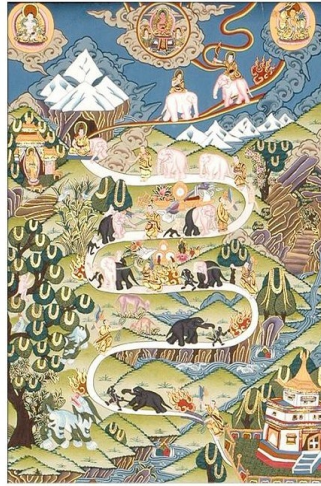
Minden ember más indíttatásból lép erre az útra. Lehet e mögött vágy, hogy megismerje az élet igazságait, vagy boldogság, megelégedettség és belső szeretet iránt vágy, vagy lehet e mögött egy tragédia, vagy csodálatos esemény, amely következtében meg akarja ismerni a lét láthatatlan világát. Mindenképpen az összekötő szál az az, hogy javítsunk az életünkön és akár válaszokat, vagy új képességeket, vagy akár lelki békét keresünk pozitív irányba változhat az életünk. A spirituális fejlődés szakaszaira nézve több elméleti megközelítéssel találkozhatunk, az út hosszú, a cél nem más, mint a teljes és tudatos tisztánlátás.

A spirituális szint nem mérhető korszerű módszerekkel és nem bizonyítható be intellektussal sem. Csak egy Szent (70 %-os spirituális szinten lévő egyén) vagy egy Guru (azok a Szentek akik tanítják a spiritualitást) tudja megmondani valakinek a spirituális szintjét a magasan fejlett hatodik érzékének segítségével, azaz érzékelésen túli észlelésével. A hatodik érzék lehetővé teszi, hogy az egyén teljes éberséggel és precizitással le illetve bemérje a láthatatlan, finomrezgésű világot.

Az egyénnek az élethez való szemlélete és hozzáállása teljesen megváltozik a spirituális szint növekedésével. Például egy 30%-os szinttel rendelkező egyén nehezen szakítana időt a napi teendői között arra, hogy részt vegyen egy hatodik érzékkel kapcsolatos előadáson.

Ugyanaz az egyén világi kötelességekkel, de egy 40 %-os szinttel már könnyen talál időt arra, hogy rendszeresen eljárjon ilyen jellegű előadásokra és ugyanilyen töltető szövegek olvasására.

A fejlődési fokozatot egy Buddhista tanításon és az 1. sz. ábrán keresztül lehet szemléltetni, ez pedig nem más, mint a Buddha útja.

1. sz. ábra. A Buddha útja

(Forrás: ¹³)

Buddha úgy indult el, hogy meglátta, hogy van szenvedés. Minden szellemi út a szenvedés felismerésével kezdődik. Azzal, hogy mélyen belátom, hogy ez így nem jó nekem. Ameddig csak úgy elvagyok, éldegélek, addig nem akarok igazán változtatni. Persze jó lenne ez meg az, de nincs igazi indíttatás változtatni. A szenvedés a mindennapokban van jelen. Amikor idegesek és betegek vagyunk, amikor nem tetszik valami, nem jön össze valami, amikor sajnálkozunk, amikor valamire vágyakozunk.

A következő lépés az az, amikor megnézzük, hogy valami miért nem jó. Vágyból fakad a szenvedés. Nem tetszik, mert másképp gondoljuk el, hogy milyennek kellene lennie a világnak. Ehhez a gondolathoz való ragaszkodás hozza létre az én-képzetet is. Így válik az élet a kellemetlentől való menekülés és a kellemes utáni futás színjátékává, ahol nem tudunk elmenekülni mindentől és nem tudunk megszerezni mindent. Ezért van az, hogy az élet szenvedés, a szenvedés pedig a vágyból fakad.

Az út, ami kivezet a szenvedésből a fegyelem, a meditáció és a bölcsesség. A fegyelem megteremti a megfelelő állapotot a meditációnak, a meditáció pedig a bölcsességnek a bölcsesség pedig annak, hogy megszabaduljunk a szenvedéstől. A bölcsesség csúcsa az ösvény vége.

A fejlődési fokozatokat nyilvánvalóan tovább lehetne fejtegetni és boncolgatni, de az már nem ennek a fejezetnek a témája lenne.

A következőkben olyan emberek írását vizsgáljuk, akik elindultak a tisztánlátás útján, különböző szakaszokon járnak, és különböző élethelyzetekben élnek. Olyan embereknek, akik megpróbálnak a saját útjukat vagy belső békéjüket nem találó embereken segíteni úgy, hogy különleges képességeiket kihasználva megvilágítják azokat az életterületeket, amelyek gyógyításra szolgálnak és segítséget nyújtanak abban, hogy mit hogyan lehetne csinálni ahhoz, hogy az élete jobb legyen.

2. A duktorok bemutatása, írásuk elemzése

Az első közös pont, hogy a spirituálisan érzékeny emberek rendkívül nehéz sorssal vannak megáldva, küzdelmes gyermekkor vagy fiatal felnőtt kor, vagy valami mélyebb trauma az, ami elkalauzolja őket ebbe a világba. Érdeklődésük középpontjában állhat a válaszok keresése, vagy egy másik segítő nyitja

13 <http://www.vilagbiztonsag.hu/keptar/displayimage.php?pid=5201>

meg előttük a kaput, vagy egyszerűen azzal szembesülnek, hogy ők többet látnak vagy hallanak a világból mint embertársaik.

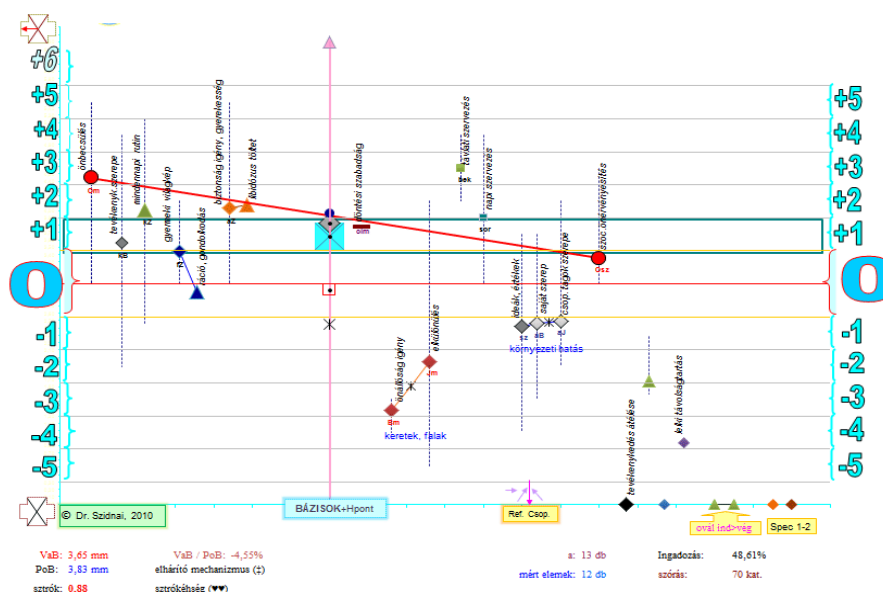
A doktorok engedélyével ismertetésre kerül, hogy mi az az életút ami ehhez a hivatáshoz és képesség kibontakoztatásához vezette őket.

Az 1-es írás készítője 51-éves, tisztánlátó médium hölgy hétköznapi foglalkozását tekintve korábban óvónő volt, mára már azonban teljes idejét a hozzá forduló emberek gyógyításának, tanításának szenteli. Rákos, idős és különféle betegségben szenvedő embereket gyógyít energiagyógyászattal, életvezetési tanácsokat ad, tanfolyamokat, meditációkat tart, ha kell jósol, közvetíti az Égiek segítségét, tanácsát. Óriási szíve van, segít ahol tud. Érzékeny finom lélek.

Gyermekkorában nehéz volt, hivatásos katonai apja meghatározott keretek között nevelte és az édesanyjával is nehezebb kapcsolatot élt meg. 2 testvére mellett azok különböző életviteli problémái mellett folyamatosan a háttérbe szorult, és berögződött az életébe a veszteségtől való félelem. A gyermekei születése után döbrent rá arra, hogy az amit ő lát és hall az nem mindennapi, azt nem látja és hallja mindenki. Iker lányai koraszülöttek voltak, az egyik gyermeket értelmi fogyatékosnak nyilvánították. Gyógyítóhoz járt a lányával, amikor is azzal szembesítette a lányainak segítő hölgy, hogy az amit ő lát és hall az nem mindennapi, ezzel nem mindenki van így.

Ez volt az a pont az életében, amikor elkezdte fejleszteni képességeit és a világ kapui kinyíltak számára. Hivatalosan 2000-ben vállalta fel a gyógyítói és segítői minőséget. Lányai azóta felcseperedtek és egészségesek.

A duktor rezonometriai grafikonja látható a 2. sz. ábrán.

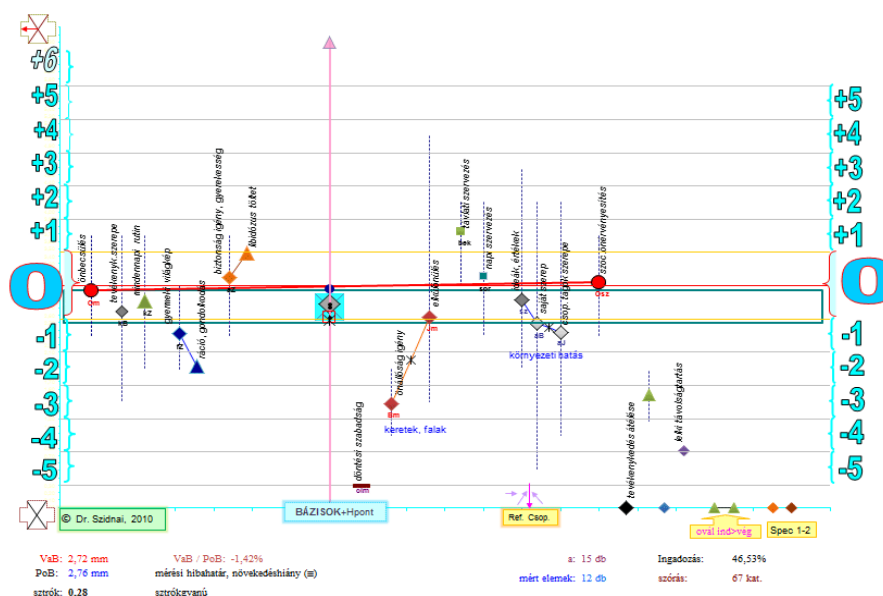

2. sz. ábra. Az 1-es duktor írásának rezonometriai grafikonja

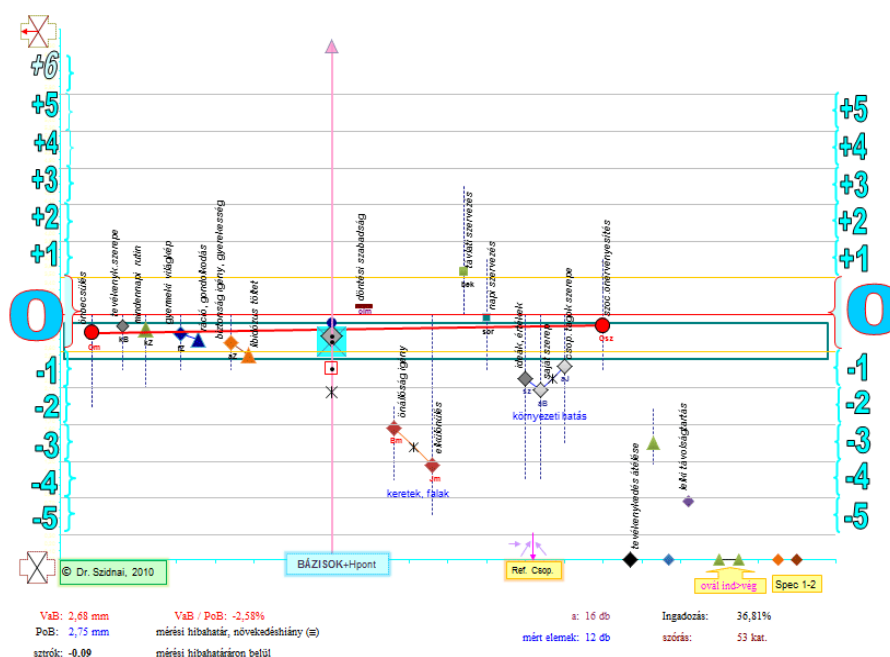
(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

Figyelemreméltó és karizmatikus személyiség. Az írása elfojtásra utal, vagyis pillanatnyilag sikerül elnyomnia a valódi érzelmeit. Tevékenységei során szereti ha a megoldás kulcsát a kezébe adják, mint minden más esetben, itt is inkább a biztonságra törekszik. Valószínű: a „Ne gondolkozz!” tiltó parancs aktiválódott a tudatalattijában. Erős a késztetése a reális önmegvalósításra, de ebben megingó

Az **5-ös írás alanya** 42 éves hölgy, aki látó, szellemgyógyász, végez energiagyógyítást és aura soma szinterápiát. A hétköznapi életben logisztikai asszisztens, de munkája illetőleg tevékenysége nem elégíti őt ki, mert sokkal inkább szeretne gyerekekkel és emberekkel foglalkozni. Gyermekkori küzdelmei az édesapja alkoholizmusával kapcsolatosak, illetőleg 5 éves volt, amikor megszületett a beteg kisöccse, akinek az ápolása elvonta róla a figyelmet. Egész életében elkísérte a különállás érzése.

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

5. sz. ábra. A 7-es duktor írásának rezonometriai grafikonja

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

A környezet számára észrevétlenebb, a külvilág számára nem kelt fenyegető, elnyomó érzést. Egy helyben jár, nem tud kilépni a gyermeki világból. A mindennapjaiban jelen van ugyan, de sem az ösztön törekvéseit, sem az esztét nem használja, el van a kis világában, nem nagyon van motiváló tényező.

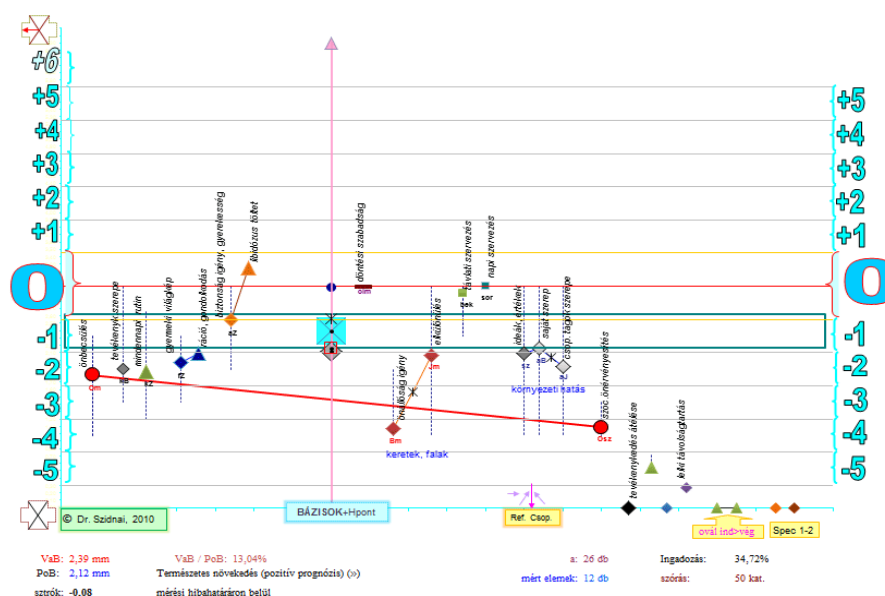
Elfogadja a sorsát, nem mer, vagy nem is akar a problémáiról beszélni. A környezettől inkább elkülönül. A keretek, a szabályok és a környezet a személyiségfejlődés gátjai.

A **8-as írás alanya** egy hölgy, 39 éves és ő is rengeteg dologgal foglalkozik. A hétköznapi életben korábban virágkötő volt, mára már kizárólag alternatív gyógyászattal foglalkozik, masszíroz, gyógyít hangtálakkal, Bach virágterápiával, Schüssler sóval, Diapozitív metózzal (magzati stresszoldás) végez, foglalkozik numerológiával, Kronobiológiai pszichogenetikával (születési dátum alapján tárja fel a személyiséget) meditációkat tart és mint látó életvezetési tanácsot ad.

Életvidám mosolygós, első benyomásra zárkózott egyén, aki nem nyílik meg egykönnyen mindenkinek. Nehéz sorsú lány, akinek szó szerint az Égiek mutatták az utat. Szomorú gyerekkora volt, alkoholista szülőkkel, alkoholista nagymama, apa, anya nevelte, majd 11 évesen mikor már nem bírta tovább, önként vonult be a Gyermeknevelő Intézetbe.

Fiatal felnőtt korában egy ideig a szülei útját követte, annak ellenére, hogy elmenekült tőlük, hiszen ugyanúgy alkoholista volt, mindamelllett pedig drogozott is. Egyszer meglátogatta egy nagyon jó barátnőjét a Balatonon, aki asztrológus volt és elkészítette számára az asztrológia elemzését. A képzetében benne volt, hogy 2 útja van, az egyik a halál, ha ezt az életet folytatja, a másik pedig az, hogy egy teljesen más útra tér, hiszen hihetetlen képességekkel van megáldva. Ekkor a lány megijedt attól a képtől, amit mutattak neki és sorra iratkozott be a különböző okkult tudományokat oktató iskolákba, tudása és látása pedig egyik pillanatról a másikra megnyílt, ami kezdetben őt is megrémítette és a nevetéstől fuldokolva azt mesélte, hogy azt hitte, hogy neki elment az esze. Idővel

A duktor rezonometriai grafikonja látható a 6. sz. ábrán.

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

Ő is a külvilág számára észrevétlenebb személy. Fontos számára a környezet visszaigazolása, de ő maga stresszesebben éli meg a világ hatásait. Megpróbálja a belső feszültségeit levezetni, pozitív készítése van a növekedésre, az önmegvalósításra és a bizonyításra, de önbecsülése elég alacsony. Nem érzi jól magát a bőrében, a környezet összenyomja, a rossz hangulatán sokat segítene, ha azt tehetné, amit szeretne. Minden lehetősége adott, hogy megvalósítsa önmagát, de ehhez kellő elszántságra és akaratra is szüksége van. Nagyon nagy a biztonságigénye, az eltérés nagysága utal arra, hogy nehéz gyermekkorra volt. Az összenyomás és a magas biztonságérzet magyarázata lehet: a „Ne légy közel” szülői parancs. Fontos számára a gondolkodás, nem ideákban él, nincsenek irreális gondolatai, de nem tudja megélni a sikert a mindennapokban. Hajlamos arra, hogy a feladatait túlszervezze, ennek alapja lehet a bizonytalanság. Ketrecnek és szűknek érzi a kereteit, melyek lehorgonyozzák őt. Túl sokat ad magából, meg akar felelni a környezetének és saját magának is, de ez nem inspiráló, hanem visszahúzó erő. Úgy érzi, kisajátítják, gátolják és visszatartják őt.

Az 1. sz. táblázatba a mérési adatok összehasonlításához szükséges információk kerültek:

Duk-torok	Bá-zis	VaB	PoB	Bázis válto-zás	Om	Osz	OAT	Az	Va Az	Po Az	Fz	Va Fz	Po Fz	Kere-tek	Elhelyez-kedése	Kör-nyezet
1	1	3,65	3,83	-4,55	3	0	bázison átereszkedő	2	4,07	4,04	0	2,89	3,45	-3	bázis alatt	bázis alatt
4	0	2,78	2,74		0	0	bázisban egyvo-nalban	0	2,95	2,82	0	2,69	2,69	-4	bázis alatt	bázis alatt

5	0	2,72	2,76	-1,42	0	0	bázisban indul enyhén emelkedő	0	3,44	3,12	-2	1,92	2,36	-2	bázis alatt	bázisban
7	0	2,68	2,75		0	0	bázisban enyhén emelkedő	-1	2,51	2,66	0	2,70	2,76	-3	bázis alatt	bázis alatt
8	-1	2,39	2,12		-2	-4	bázis alatt ereszkedő	0	3,25	2,54	-2	2,09	1,97	-3	bázis alatt	bázis alatt

1. sz. táblázat. Mérési adatok összehasonlítása

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsanna)

Az anyagban vizsgált kézírások rezonometriai grafikonjait értékelve megállapítható, hogy valamennyi duktus esetében a legjellemzőbb sajátosság „kertek” horgonyként való működése. Ez lehet véletlen egybeesés, de egyéb írásjegyek egybevetését is szükségessé teszi, amelyeket ugyancsak megvizsgálásra kerültek.

Ezek az emberek többnyire nehéz sorsúak, fontos számukra a racionalitás, nem tudnak és nem is akarnak feltűnni a mindennapjaikban. Többnyire erős a biztonságigényük (gyermeki vonás), amelyet különböző szülői tiltások valamint a megfelelési kényszerük is kialakíthatnak.

A különleges képesség írássajátosságok alapján történő vizsgálatához elsődleges feladatunk azoknak a tulajdonságoknak a meghatározása, melyek megléte feltétlenül szükséges ahhoz, hogy ezek az emberek a hatodik érzéküket működtetni tudják.

Ide tartozik a hit, a természetfelettihez való vonzódás, érzékenység, a különlegességre hajló természet, a térlátás, belső látásnak a képessége.

A felsorolt tulajdonságokat az írásban az alábbiak figyelembevételével vizsgálhatjuk:

Természetfölöttihez való vonzódás, természetfölöttitől való félelem, tartás (HIT)

- Girlandos ductus
- Ovál felülről nyitott
- Szimbólum a felső zónában
- FZ-ban szublimáció számokká, megjelenik főleg az 1
- Felső hurokszár létezése

Érzékenység

- Elvékonyodó betűk
- Sohasem nyomott, erőltetett íráskép
- Betűk nagysága változó, különösen KZ-ben
- Aránytalanság a zónák között
- Kezdbetűk mindig keskenyek, leegyszerűsítettek
- Két és háromzónás betűk rendszerint megtörtek, ami többször ismétlődik, még egy-egy szón belül is
- Kampós végvonal

Különlegességre hajló természet

- Határozott felső margó
- Felső margó túlzott mértékben széles

- Felső zónában lévő nagybetűknél gyakori betűnagyság eltérések
- Felső zónás dominancia
- Huroknagyság a felső zónában

Térlátás/belső látás

- Keretnagyság
- Teljes betűméret
- Térszimbolikai elhelyezés
- Elsődleges szélesség
- Másodlagos szélesség
- Szóköz mérete
- Sortávolság mérete

A felsorolt tulajdonságok és az ahhoz kapcsolódó írásjellemzők meglétét az írásokban megvizsgálásra kerültek oly módon, hogy elsősorban azok az írásban való megjelenésére illetőleg meg nem jelenésére került a hangsúly, tekintettel arra, hogy ezek a jellemzők sok esetben olyan speciális jegyek, melyek nem a teljes írásképet határozzák meg, vagyis az egyes jellemzők írásokban való megjelenésének százalékos arányosítása torz adatot adhatott volna.

A vizsgálat eredményeként összességében elmondható, hogy a duktorok többsége füzéres duktust használ, ami utal arra, hogy érzelmi beállítódású segítőkész emberek, akik nyitottak a világ dolgai iránt. Fejlett az empátia érzékük, kedvesek, engedékenyek és bizalommal fordulnak az emberek felé.

Az összes esetben találkozhatunk felülről nyitott ovállal, ami az információ befogadására utal. Térszimbolikai elhelyezkedése pedig megmutatja, hogy hogyan fogadja be a duktor az adott információkat, vagyis saját magán keresztül megszűrve, vagy teljes egészében átadva azokat.

A felső zónában megjelenő szimbólumok kifejezik az Éghez és Istenhez való közeledés vágyát, az 1-es szám megjelenése pedig az isteni lényt, azt a misztikus közép- vagy kiindulópontot, egységet jelzi, amely minden erő és létező forrása, eredete.

A felső hurokszár létezése az élmény utáni igényt mutatja meg. A szár egyenesen arányos az élmény utáni törekvés nagyságával. A hosszú hurokszár azt mutatja, hogy az egyén törekszik az élmények megszerzésére.

A többi tulajdonság írásonkénti jelenléte már jóval nagyobb szórást mutat.

Külön kiemelés igényel, hogy a szakirodalomban megjelölt felső zónás dominancia és felső hurok teltsége gyakorlatilag szinte alig valósul meg.

Sokkal inkább jellemző az alsó zónás dominancia, vagyis az égi információkat az alanyok nem az intellektus, hanem sokkal inkább az ösztönök és megérzések kihasználásával veszik és közvetítik.

Hiszen mi is az alsózóna? Érzések, ösztönök, lélek. Ha ebbe jobban belegondolunk, akkor nem is biztos, hogy a felső zóna, vagyis a szellemiség és a racionalitás az, ami szükséges a hatodik érzék használatához.

4. A számok, mint szimbólumok megjelenése az írásokban

A szimbólumok keresése céljából a rendelkezésemre álló írásokat a számmisztika¹⁴ tükrében is megvizsgáltuk, vagyis megnéztük azt, hogy a betűk hol alakulnak át számokká.

Elsősorban azoknak a számoknak a jelenlétét kutattuk, amelyek az okkult tudományok iránti vonzalmat, a spiritualitást és az érzékfelettséget jelölheti, ezek a 7, 8, 9, de természetesen megnéztük az összes számok előfordulását is és ezekből azt emeljük ki, ami több alanynál megjelent.

Az **1-es szám** gyakorlatilag az összes írásban megjelent, úgy mint a felső zónában bekövetkező szublimáció, illetőleg egyéb esetben is.

Az 1-es az első olyan szám, amelynek értéke van. Az 1 jelöli az ábécék első betűjének értékét is. A kozmoszban a Napra utal. **Vallási szempontból az 1-es szám az isteni lényt, azt a misztikus közép- vagy kiindulópontot, egységet jelzi, amely minden erő és létező forrása, eredete.**

Szimbolikusan a varázspálca, a phallos jelképe is lehet.

Az 1-es az őszekdet, az elindulás, a tudatos, megtervezett teremtetés, a tett, és a hatalom számaként magában hordozza az ehhez szükséges akaratot, magabiztosságot, energiát, férfias teremtető- és fizikai erőt.

Az 1-es szám voltaképpen minden egyenes vonalra belemagyarázható. Leggyakrabban az **i, j** formálódik eggyéssé, de megjelenhet az **m, n, N, P** betűk alakjának elején is, sőt, az **s** betűben is.

Az 1-es szám felbukkanása az írásban – akár férfi, akár nő írta – erős akaratú, ambiciózus, domináns típusú emberre utal, aki céltudatosan, lendületesen halad célja felé. Az ilyen ember versenyző alkat, mindenben az élen akar járni, győzelemre törekszik.

Ha még nem érte volna el a No. 1. helyezést, akkor mindenképpen törekszik a vezetői szerepre, uralkodásra vágyik. Merev, szöges írás esetén azonban már agresszív, arrogáns és másokat megfélemlítő módon akarja ezt megvalósítani és gyakorolni hatalmát.

Az egyeseket író kedveli a márkás, luxus dolgokat, hiszen ezek is a státust hivatottak reprezentálni. Ízlése kifinomult, igényes, kedveli az egyedi, egyéni dolgokat. Szereti kézben tartani, és megtervezni a dolgokat, a legszívesebben mindent egyedül végezne el. Az egyes azonban az egyedülléttel is összefüggésbe hozható, ezért utalhat magányra, kirekesztettségre, esetleg kiközösítettségre is.

Az 1-es szám írásmintákban való megjelenése (7. sz. ábrán):

7. sz. ábra. Az 1-es szám megjelenése az írásban

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

¹⁴ A számok jelentésének magyarázatához Szabó Szilvia grafológus számmisztikai megközelítése került felhasználásra. <http://www.azirastukreben.hu>

A 2-es szám a tizenegyből öt esetben fordult elő.

A 2-es szám, az Egyedül nem megy száma. Erre már Ádám atyánk is rájött, és Istenhez fordult segítségért, aki a férfi oldalbordájából megteremtette a nőt, és ezzel a nemek kettéváltak. Megszületett a duális világ. A kettes a két nemmel, a férfival és a nővel hozható kapcsolatba. A férfi és a nő, kettecskén, egymást kiegészítve, együttműködve alkotnak tökéletes egységet. Az egyensúlyban tartott egyenlő mértékű ellentétes erők szimbóluma.

Az örök ritmus (egyszer fent, máskor lent), a lét egyensúlyát képező a szüntelen változás (pl.: nappalból éjszaka), az örök kettősségek, a „vagy-vagy”-ok, az ellentétek száma, Ég és Föld, jobbal, férfi-nő, jó és rossz, Jin és Jang. A kettes az élet anyagi oldalát jelezi, a keletkezés és az elmúlás, az Élet és a Halál törvényét.

Analóg a Holddal, ezáltal a nőiesség, a teremtő anya, az érzelmek, az érzékenység, a befogadás-elfogadás bölcsessége és az alkalmazkodás száma, szimbóluma. Jelzi az élet anyagi oldalát is.

A 2-es számot az 1, 4, 8-as sorszámú írásmintákban találtam meg.

Az 1-es írásban a „z” betűn kívül a „k” betű transzformálódott 2-es számmá. A „k” a munka, a kreativitás és a kivitelezés betűje. Mire is utalhat? Számomra azt jelenti, hogy a munkája két részre oszlik, egyrészt a hétköznapiakban végzett óvodai tevékenységekre, más részről pedig a médiumi, segítő tevékenységekre. Mivel a 2-es a nőiesség száma, így megmutatja azt is, hogy a nőisége, női érzékenysége és intuitívsága kulcsfontosságú a munkájában. Nem utolsó sorban pedig kiemelném azt, hogy mint Médium közvetít az Ég és Föld között, a látható és láthatatlan világ között.

A 4, 8-as írásokban a „z” betű transzformálódott 2-es számmá. A „z” betű a harmónia betűje.

Harmonikus írásképben a kettes megjelenése kiegyensúlyozottságot, érzelmi stabilitást jelöl. 2-ekkel teli írásban előtérbe kerül a lelki erő, a romantika, a művészi érzék, és az intuíció, ami ötletgazdagságot, kreatív alkotásokat eredményezhet.

Szabálytalan írásban történő gyakori felbukkanása viszont már érzelmileg labilis, nyugtalan, szeszélyes, kiszámíthatatlan, hullámozó kedélyállapotú, esetleg hiperérzékeny személyiségről árulkodik, aki határozatlan, befolyásolható és nehezen dönt. A 2-eseket írók számára nagyon fontosak lehetnek a morális normák és a társadalmi szabályok. Mindig becsületesen és igazságosan akar cselekedni, még akkor is ha ebből neki kára származhat.

Álláspontom szerint az írásokban a különleges képességhez szükséges érzékenységet és erkölcsi és etikai normák meglétét testesítik meg.

A 2-es szám írásmintákban való megjelenése (8. sz. ábrán):

8. sz. ábra. A 2-es szám megjelenése az írásban

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

A 4-es szám az összes írásban fellelhető.

A 4-es szám maga a kiegyensúlyozottság, a tökéletes rend megnyilvánulása. Kifejeződik benne a teremtett, az érzékelhető világ teljessége, tökéletessége, harmóniája és szilárdsága.

15. Négy őselem: tűz, víz, levegő, föld;

16. a természet négyes birodalma: állatok, növények, fémek kőzetek;
17. a négy misztikus állat: kerub, oroszlán, sas, bika;
18. a fő angyalok, és az apostolok négy csoportja;
19. nem beszélve a négy égtájról,
20. a négy évszokról, vagy Hippokratész négy vérmérsékleti típusáról, amit a négy életnedv szerint határozott meg.

A 4-es alapvető jelképe a stabilitásnak (az asztal négy lába), a racionalitásnak.

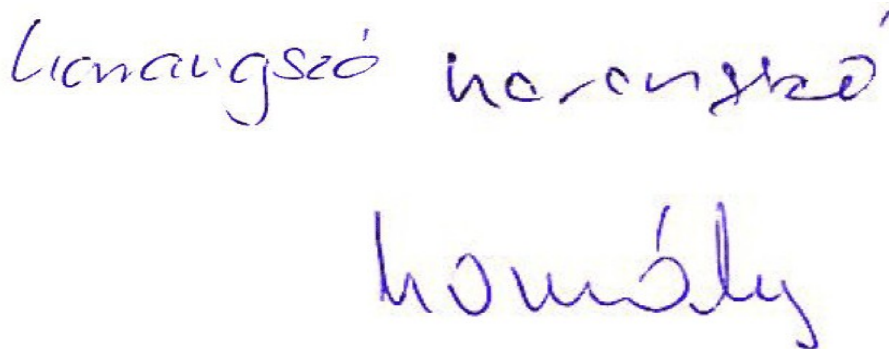
A jellemerő szimbóluma. Gyakori ismétlődése átlagon felüli akaraterőre és cselekvési energiára utal. Kifejezi, hogy a tervek megvalósításához tettekre van szükség, ehhez pedig elengedhetetlen az összpontosítás, az akaraterő és a precizitás. Utal gyakorlatiasságra, kitartásra és megbízhatóságra, olyan egyénre, aki jól boldogul az anyagi világban. Fontos számukra a biztonság, a stabilitás.

Ékezetekben való megjelenése magas fokú értelmet, szellemi nyitottságot, intuitív felfogóképességet, koncentrációképességet mutat.

Az írásokban a „h” és „n” betűk módosultak a 4-es számra illetőleg egyes esetekben az ékezetekben is megjelenik. A „h” betű a házat, a családi tűzhelyet, a család körül ülőket szimbolizálja, míg az „n” betű a szociabilitás, a társas kapcsolatok betűje.

Mivel a rezonometria ábrákon is megjelenik a magas fokú biztonságigény, így a 4-es szám „h” betűben való megjelenése is ezt a feltevést erősíti, míg az „n” betű transzformációja az elhivatottságot és az emberekért való tenni akarást szimbolizálja, illetőleg a kiegyensúlyozottság és a harmónia fontosságát.

A 4-es szám írásmintáimban való megjelenése (9. sz. ábrán):

9. sz. ábra. A 4-es szám megjelenése az írásban

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

A számok vizsgálata körében kikértük véleményét a számmisztika gyakorlatában is jártas 8-as írás alanyát, arra nézve, hogy véleménye szerint mely számok megjelenése jelentheti a spirituális világra való fogékonyságot.

A javaslat alapján elsősorban a 7, 8, 9-es számok megjelenését kell vizsgálni, de mind közül a 7-es és 9-es megjelenése a legbeszédesebb. A 7-es számot három írásban lehetett beazonosítani, míg a 9-es szám már jóval több írásban megjelent.

A 7-es szám az írásokban oly módon található meg, hogy a „z” és a „t” betű alakult át számmá.

A 7-es szám a világban megnyilvánuló Isten szent száma, mivel az isteni 3 és a földi 4 tökéletesség összegét adja. A kozmikus rend törvényeit szimbolizálja. A mandzsu, tatár, török és finnugor népeknél is szent számként tisztelték, mert 7 bolygóról, égi szféráról és a kozmikus fa 7 ágáról tudtak.

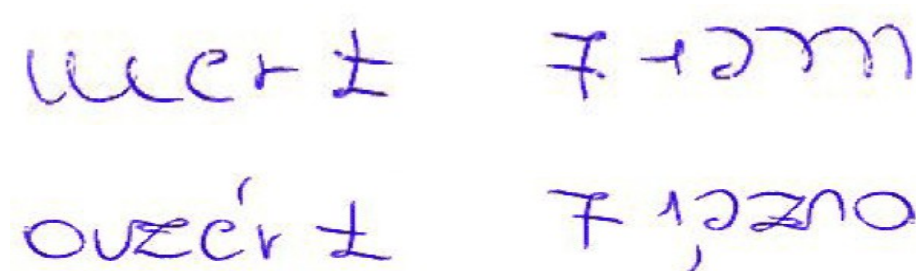
Egyiptomban a dinamikus tökéletesség, az örök élet szimbólumaként tartották számon. A szám a Bibliában is többször megjelenik: a Teremtő a 7. napon megpihent, de olvashatunk 7 szűk és 7 bő esztendőről, 7 főbűnről.

A Miatyánk kívánságainak száma is 7 (3 Istennek, 4 nekünk). A zsidóság legfontosabb szimbóluma a 7 ágú gyertyatartó. A hetes erősen mágikus tartalmú szám (pl.: 7 foka van a sámánlétrának), ami a mesékben is gyakran megjelenik: a hetedhét országon túl élő királyfi, aki megküzdött a félelmetes hétfejű sárkánnyal. Hófehérke hét törpéről nem is beszélve. A mindennapok gyakorlatából is merítve: 7 napja van a hétnek, 7 színe a szírványnak. A zenei hangsorban is 7 hang van. Nem beszélve a kapcsolatokban jellemző kritikus 7 évről, vagy arról, hogy testünk minden egyes sejtecskéje 7 évente kicserélődik.

A 7-es tehát a teljesen megújulás, a fordulatok, a határtalanság, befejezetlenség, káosz és az okkult tudományok száma, de jelölhet önelgyőzést, győzelmet és misztikumok iránti vonzalmat és érzékfeletti fogékonyságot is. mivel kapcsolatban áll az érzékfeletti világgal.

A „t” betű a vezetést, a vezetettséget, az akaratot szimbolizálja. Hetes számmá való transzformációja számomra egyértelműen az Égi vezetést szimbolizálja. A „z” betű transzformációja utalhat arra, hogy a belső harmónia megteremthető spirituális tanítások segítségével.

A 7-es szám írásmintákban való megjelenése (10. sz. ábrán):

10. sz. ábra. A 7-es szám megjelenése az írásban

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

A 8-as szám a buddhista Tan keréknek 8 küllője és a szent lótusznak 8 szirma van. a hindu istennek, Visnunak 8 karjai, Sívának pedig 8 formája létezik. A nyolcas a feltámadás, az utolsó ítélet, az örök élet, és az újszövetség jelképe. Szimbóluma a hatalmasságnak, a kozmikus törvényeknek, az újjászületésnek és a beavatottságnak. Emellett a nyolcast az igazságszolgáltatás, **a halál, a karma, a végzet számaként** tarjuk számon.

A 8-as egy önmagából kiszabadulni képtelen vonal, nincs eleje, nincs vége. A nyolcas vonala egy olyan pálya, amin belül szabadon lehet mozogni, de képtelenség kikerülni belőle. Szimbolikusan **olyan élethelyzetre, környezetre utal**, amiből szeretnénk kiszabadulni, kitörni, de képtelenek vagyunk a változtatásra, ami persze bánatot, feszültséget okoz.

Más íráskörnyezetben **alapvetően komoly, de jó humorú** emberre utal, aki érzékenysége miatt olyan dolgot is a szívére vesz, amit nem kellene. Könnyen elkedvetlenedik, mert előbb meglátja az élet sötét oldalát, amitől világnézete egyre pesszimistábbá, humora szarkasztikussá válik.

A 8-as számhoz köthető az **anyagiasság, a gyakorlatiasság, a hatalomvágy és a sikerorientáltság** is. A sok 8-ast író ember erős érzelmekkel, hatalmas cselekvési energiával bír, amit rombolásra és építésre egyaránt használhat.

Túláradó indulatai miatt képtelen a türelemre, a megértésre és megbocsátásra. Ilyenkor az írás nyomatéka erős, vonalvezetése határozott, lendületes, de gyakori benne a szög.

Ha fekvő formában, a **végtelen jel, amely** mélyen gondolkodó, intellektuális, intuitív embert jelöl, aki önmagát feltétlenül spirituális lénynek tartja.

A 8-as szám az írásokban a „g” és „f” betű alakjában jelent meg. A „g” betű a szexualitás, a vágy, az élménykészség betűje, míg az „f” az érzelem betűje.

A 8-es szám írásmintákban való megjelenése (11. sz. ábrán):

11. sz. ábra. A 8-as szám megjelenése az írásban

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

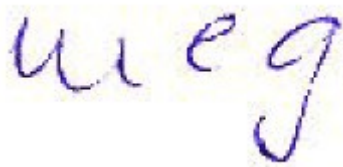
A **9-es szám** az örökkévalóság, a kitartás, a ragyogás szimbóluma. Háromszorosan a szentháromság jelképe. Az angyali karok száma, Keleten a jang száma, és a taoisták bambuszbotján is 9 csomó van. A macskának 9 élete van, az emberi terhesség 9 hónapig tart. A **kilences az elengedés, a befejezés és az önzetlenség száma is.**

A 9-es szám **kettős értelemmel bír az adott írásképtől függően.** Egyrészt erős indulatokat, elszánt törekvéseket, kegyetlenkedéseket jelez. Ha gyakran előfordul az írásban, akkor vakmerő, akadályokat nem ismerő, virtuskodó emberre utal. Ő az, aki mindig kész egy kis vitára, élesen kritizál. Csípős megjegyzéseivel könnyen megbánthat másokat, ugyanakkor az ellene irányuló bírálat sérti hiúságát. Ő a tettek embere, aki elsöprő energiák és iszonyú erők mozgósítására képes.

Más megközelítésben a kilences szám magas szintű szellemiséget, nyugalmat, békességet, boldogságot, tökéletességet, emberszeretetet jelent. Ilyen esetben nagy és nemes lelkű emberre utal, aki esetenként túlzottan idealista, és az emberek testvériségét és a világ harmóniáját tartja szem előtt.

Leggyakrabban a „g”-ben **jelenik meg**, mondhatnánk ez a törzshelye, így történt ez most is az írások többségében megjelent. Érdekesebb azonban a számok megjelenésének átfedése az egyes írásokban, hiszen, abban az írásban, ahol kilences van, ott nincs nyolcas vagy hetes, a számok általában önállóan jelennek meg. Természetesen a kivétel gyengíti a szabályt, egyetlen olyan írás van, ahol a hetes, nyolcas, kilences együtt jelenik meg, ez pedig a 2-es írás, ami tulajdonképpen a számok arzenálja, mert ebben az írásban jelenik meg a legtöbb szám a betűk mögött, hiszen tartalmaz hatost, négyest és még harmast is.

A 9-es szám írásmintákban való megjelenése (12. sz. ábrán):

12. sz. ábra. A 9-es szám megjelenése az írásban

(Szerkesztette: dr. Balogh Zsuzsa)

Összegzés

A legfőbb célkitűzés annak igazolása volt, hogy azonosságok találhatók a különleges képességű emberek írásképeiben.

Az írásminták felvételére írásos instrukciók adása mellett önállóan került sor. A duktorokkal történt elbeszélgetések során felszínre került, hogy a spirituális útkeresés mozgatórugója a múltban gyökerező negatív tapasztalásokon és félelmeken alapultak.

A múltból hozott nehézségeket mind a klasszikus írásvizsgálat, mind pedig a tudatalatti késztetések és motivációk megerősítették. A rezonometriai grafikonok elemzésénél megmutatkozott, hogy valamennyi duktornál jellemző az, hogy a keretek horgonyként működnek, illetve többnyire erős a biztonságigényük és a megfelelési kényszerük.

A klasszikus írásvizsgálati módszerek arra mutattak rá, hogy az írásmintát adó alanyok többségükben nyitott, érzelmi beállítódású, segítőkész emberek, akik nyitottak az információk befogadására. Szimbólum rendszerükben megjelenik az Éghez és Istenhez való közeledés vágya. Képességük használata során pedig érzéseikre, ösztöneikre hallgatnak.

Általánosságban elmondható, hogy a duktorok nagy írástömböt használnak, ami utal a nagy térfoglalási igényükre és a határtalanságra. Az elhelyezkedésénél általában a balra lenti pozíció dominál, ami szintén megerősíti a rezonometriai elemzésben tett megállapításokat, miszerint ezeknek az embereknek környezettel kapcsolatos nehézségeik vannak, alárendelődnek másoknak és visszaszorítják saját igényeiket. A bal lenti elhelyezkedés utal a múlt nehézségeire és a kudarc kerülésre.

Alapos, részletes és mélyreható vizsgálat után lehetett csak feltárni az azonosságokat. Hogy ezek az azonosságok minden spirituálisan érzékeny, gyógyító és látó írásában fellelhetőek-e az további és sokkal szélesebb kutatást igényelne. A vizsgált alanyok tekintetében megmutatkozik, hogy a különleges képességű emberek írásaiban azonosságok találhatók, ami **megerősíti azt a felvetést, hogy a különleges képesség az írásanalítika speciális körülményei közé sorolható.**

Irodalomjegyzék

Diósy Katalin, energetikai gyógyító, médium írása, <http://www.pink.hu/ezotema/hogyan-orizd-meg-az-energiaszintedet-2087852>

<http://www.vilagbiztonsag.hu/keptar/displayimage.php?pid=5201>

dr. Szidnai László

Rezonometrikus Lélektérkép Multidimenzionális Lélektérkép, GraFLOW élménytréning

A „rezonometrikus lélektérképezés” egy újszerű önismereti és terápiás módszer, amely az írásanalízis, a családállítás és a pszichodráma technikáit ötvözi, létrehozva egy integratív, mind vizuálisan, mind fizikailag megtapasztalható önismereti eszközt.

Ez az új, kiterjesztett megközelítés lehetővé teszi, hogy *multidimenzionális lélektérképként* az élménytréning ne csupán egy egyéni terápiás eszköz lehessen, hanem egy olyan *transzformatív rendszer*, amely összeköti az egyéni, kapcsolati, közösségi és univerzális dimenziókat, valódi holisztikus változást létrehozva a kliens teljes életterében.

A résztvevők egy interaktív, testi-szellemi térkép segítségével vizualizálják és átélik a duktor „lélektérképét”. A játék technológiája, hogy a **16 íráselem által reprezentált személyiségjellemzők dinamikáját** színpadiasan, mozgással és párbeszéddel feltárják. A módszer lényege, hogy a kérdéses kézírás egyes elemeit – mint belső pszichés funkciókat – a résztvevők egy élő koordinátarendszerben jelenítik meg, ahol pozíciójuk és mozgásuk a duktor lelki dinamikáját tükrözik.

Ez a kombináció lehetővé teszi, hogy a résztvevők ne csak "beszélgessenek" önmagukról, hanem **testileg, érzelmileg és kognitív szinten megélik** és átalakítsák azokat. Azaz módszer egy radikális új megközelítést kínál a pszichés dinamikák megértésére, amelyben az írás jelképes világa és a csoport élő közössége találkozik.

ELMÉLETI ALAPOK

A rezonometrikus lélektérképezés azon a régi tételen alapul, hogy az élettérben való viselkedünk analógiát mutat az írástérben, azaz az írólapon való viselkedéssel.

Az írásszerkezet minőségére geometriai értelemben a szimmetria-arányok utalnak.

A központi szimmetriaelem elnevezése Bázis, és ehhez viszonyítva reprezentálják a pszichés működés különböző aspektusait az írás meghatározott és pontosan mérhető elemei (pl. a margók mérete, sorok, szavak távolsága, betűrészek mérete stb.)

Az azonos mérettartományba eső elemek (amelyek a diagramon azonos sávban jelennek meg) kölcsönösen erősíthetik vagy gyengíthetik egymás hatását. Ez a kölcsönhatás, másnéven "rezonancia" adja a lelki működés belső dinamikáját.

Ha egy íráselem mérete ingadozó, az az adott pszichés funkció annál instabilabb a hozzá kapcsolódó lelki működés.

A tréning során a rezonometriai diagram a pszichodráma módszertanával (pl. szerepcserék, duplázás) egy *diagnosztikai eszközből* élő, **megszemélyesített lélektérképpé** válik, amely utat mutathat a változtatás lehetőségeiről.

Ez a módszer ötvözi a pszichodráma katartikus élményét, a családállítás rendszerszemléletét és a modern energetikai gyógy módok holisztikus megközelítését. Miközben játékos, kreatív formában teszi hozzáférhetővé a mély lelki folyamatokat, a résztvevők megértik, hogyan hatnak egymásra ezek a jellemzők, és hogyan hozhatók egyensúlyba.

Ennek alapja a „**Rezonometrikus Karmakép**”, **amiben a tréning során feltárjuk a kliens (ismétlődő) életmintáit, és ezeket egy diagram köré rendezzük.** A kliens körbejárva a

diagramot, megfigyeli, hogyan ismétlődnek bizonyos dinamikák, majd lehetősége nyílik "kilépni a körből" egy új, fejlődő, spirális fejlődési útvonalra.

A LÉLEKTÉRKÉPEZÉS MENETE

Előkészületek

Résztevők kiválasztása és előkészítése

Tájékoztatás:

- Előzetesen az élménytréning alapelveiről és a várható folyamatról egy tájékoztatót kell küldeni a résztvevőknek, ebben kiemelve a **csoportbiztonság, önkéntesség és titoktartás** fontosságát.

Szelekció:

Előzetes egyéni beszélgetésekkel ki kell szűrni a túlságosan szorongó, instabil vagy akut krízishelyzetben lévő személyeket, mivel ők nem alkalmasak a csoportos munkára.

Előkészületek

- Fontos, hogy a főszereplő a 'Protagonista' azaz a „**DUKTOR**”, akinek az írását/személyiségét vizsgáljuk, együttműködjön a csoportvezetővel, a „**Facilitátor**”-ral, aki vezeti a folyamatot.
- **Írásminta elemzése:** A főszereplő írásmintáját előzetesen elemeznünk kell, meghatározva az egyes íráselemek jellemzőit, ingadozásait.
- Az íráselemek diagramban betöltött „viselkedéséről” egy pársoros *szerepkártyát* kell készítenünk, amelyet a szereplőknek a helyszínen odaadva indítjuk a tréninget

Terem kialakítása:

- Legyen elég hely a mozgáshoz és a színpadi jelenetekhez (min. 30–40 m² 20 főre).
- Legyen egy "**színpadterület**" (a drámai jelenetekhez) és egy "**nézőtér**" (a megfigyeléshez).

Eszközök:

- Székek, párnák, kendők, jelképes tárgyak (pl. babák, maszkok, szerszámok).
- A résztvevőknek az írásszerepüket jelző nagyméretű névtáblák
- Hangulatteremtő háttérzene és egyszerű világítás (pl. lámpák, gyertyák).
- projektorral (vagy táblán ki kell vetíteni a rezodiagramot, hogy mindenki láthassa a saját és többiek helyzetét és mozgásterét

A lélektérképezés folyamata

Az „alap” kialakítása:

- 1 A gyakorlat egy nagy méretű, padlóra rajzolt vagy szalagokkal kijelölt koordináta-rendszerben zajlik. Ez a tér reprezentálja a rezodiagramot mint „lélektérképet”, ahol:

- A vízszintes (X) tengelyen egymás utáni sorrendben helyezkednek el az íráselemek
 - A rendszer középpontja a függőleges, tőlünk távolodó (Y) tengelyen a „BÁZIS”. Ez a személy központi szimmetria-eleme.
 - Ezen a (Y) tengelyen ábrázoljuk az íráselemek méretét -5 és +5 között, a „Bázis”-hoz viszonyítva.
- 2 A „**Facilitátor**” elhelyezi a résztvevőket az elemzett írásminta alapján a koordinátarendszerben. Az X tengelyen az íráselemek sorrendje, az Y tengelyen az elemek nagysága és ingadozása látható.

Szerepek (minimális létszám, ahol egy fő több összetartozó szerepet kaphat)

1. A BÁZIS és PoBázis amit a **Duktor** személyesíti meg, akiről szól a tréning
2. Oválmagasság
3. Oválszélesség
4. PoAz és Az (ösztönök, anyagi biztonság)
5. PoFz és FZ (szellemi világ, fantázia)
6. Középbetű magassága és szélessége (manuális tevékenység, mindennapi működés)
7. Sortáv és bekezdések közötti táv (napi és távlati szervezés, logisztikai ügyesség)
8. Szóközök (ideák, elvek, értékek fontossága, kiforrottsága)
9. Az 'a' -bal és 'a' -jobb szótávja (környezethez való kapcsolódás)
10. A bal-, és jobb margó mérete (objektív és szubjektív szabályok működése)
11. Átlagos és átlagfeletti stresszpontok sávja (ő keresztben mozog, míg a többiek a y tengely mentén)
12. Relaxációs pont sávja

Dinamika bevezetése: A résztvevők kezdjenek mozogni a koordinátarendszeren belül, az íráselemek ingadozásának megfelelően. Például, ha az oválmagasság (önfelmérés) erősen ingadozik, az ezt megjelenítő személy a megfelelő kilengésekkel mozog fel-le az Y tengelyen.

Interakciók megfigyelése: A különböző íráselemek kölcsönhatásba lépnek egymással. Például az oválmagasság (és ingadozása) és az „f” betű magassága (és ingadozása) az önértékelés és a flow állapot viszonyát mutatja meg.

Átélés fázisa: A résztvevők átélik és kifejezik az általuk megszemélyesített íráselem érzelmi töltetét.

Intervenciók és technikák

1. **Pozíció módosítás:** A facilitátor megváltoztathatja egy-egy résztvevő helyzetét, hogy megvizsgálja, hogyan hat ez a teljes rendszerre.
2. **Mondatok adása:** A résztvevők megfogalmazhatnak érzéseket, gondolatokat az általuk képviselt íráselem szemszögéből.

3. **Átrendezés:** A főszereplő újrendezheti az elemeket egy általa harmonikusabbnak érzett mintázatba.
4. **Integrációs gyakorlat:** A feszültségek oldása után a résztvevők olyan elrendezést keresnek, amely kiegyensúlyozottabb működést tesz lehetővé.
5. **Tükrözés:** Két résztvevő szerepet cserélhet, hogy új perspektívából láthassák a dinamikát.

Lezárás és feldolgozás

1. **Visszajelzések:** Minden résztvevő elmondja, mit érzett a szerepében, mit tapasztalt a dinamika során.
2. **Integráció:** A főszereplő megfogalmazza, milyen felismerésekre jutott, és hogyan tudja ezeket beépíteni a mindennapi életébe.
3. **Záró kör:** Minden résztvevő egy mondatban összefoglalja a tapasztalatát, majd kilép a szerepéből.

Az élő koordinátarendszer szabályai

Dinamikus mozgástörvények

- Az íráselemek a duktor érzelmi reakcióira reagálnak
- Ha a duktor erős érzelmi reakciót mutat egy elem iránt, az elem mozgása felerősödhet vagy lecsillapodhat
- Csendes megfigyelésnél az elemek a saját belső dinamikájuk szerint mozognak

A REZO-ÁLLÍTÁS TERVE

1. Előkészítés

- A duktor egy rövid írásmintát ad, amelyet a facilitátor elemez
- A facilitátor kijelöli, hogy mely íráselemek kerülnek megjelenítésre
- A résztvevők ismerkednek a szerepükkel (milyen írásjegyet fognak megszemélyesíteni)

2. Beállítás

- A facilitátor egyenként behívja a szereplőket a térbe
- Az íráselemek szereplői a koordinátarendszerben olyan helyet foglalnak el, amely megfelel az írásmintában látható jellemzőiknek
- A pozíciók az íráselemek mérete, elhelyezkedése és viszonyai alapján kerülnek meghatározásra

3. Kezdeti megfigyelés

- A duktor megfigyeli a kialakult "élő írásképet"
- A facilitátor kérdésekkel segíti a reflektálást: "Mit érzel, amikor látod ezt az elrendezést?"

4. Dinamikus fázis

1. Az íráselemeket játszó személyek mozogni kezdenek, bemutatva az írásban tapasztalható ingadozásokat
2. Aki ingadozó méretű írásjegyet reprezentál, annak nagyobb amplitúdóval kell mozognia
3. A mozgások bemutatják az íráselemek közötti feszültségeket és összhangokat

5. Interakciós fázis

- A duktor interakcióba léphet az egyes íráselemekkel
- Kérdéseket tehet fel nekik: "Mit érzel ezen a helyen?" "Miért vagy távol a többiektől?"
- Az íráselemek válaszolhatnak, kifejezve érzéseiket a pozíciójukról és kapcsolataikról

6. Átrendezés

1. A duktor újrendezheti az íráselemeket, ahogy szerinte harmonikusabban működnének
2. A facilitátor segíti ezt a folyamatot, rámutatva, hogy az egyes elemek áthelyezése milyen változásokat hozhat a pszichés működésben

7. Integrációs fázis

1. A duktor belép a koordinátarendszerbe és megtalálja saját helyét a rendszerben
2. Kapcsolatba lép minden íráselemmel, fizikailag is kifejezve a velük való viszonyát
3. Az íráselemek visszajelzést adnak az új elrendezésről

8. Lezárás és reflexió

- A duktor megosztja tapasztalatait
- A résztvevők kilépnek szerepeikből
- Közös megbeszélés a megéleésekről és a felismerésekről

JÁTÉKSZABÁLYOK RÉSZLETEZÉSE

A szimbolikus íráselemek viselkedése

1. Méretingadozás kifejezése

Az átlagméretük sávjában lassú 360 fokos fordulatokat téve időznek és szemkontaktusba lépnek a többi szereplővel

- majd felszólításra bejárják a méretingadozásukat jelző sávokat, aki jobban ingadozik annak egységnyi idő alatt több sávot kell megtennie, így gyorsabban „ingázik” a maximum és minimum értékei között.

2. Összekapcsolódások

Az íráselemek fizikai kapcsolódással is jelezhetik viszonyaikat

- Kötött írás esetén: kézfogással vagy vállak érintésével kapcsolódnak
- Szakadozott írás esetén: távolságtartás, elfordulás

A rezodráma sikeressége mögötti elvek

Az **élménytréning** (rezonometriai állítás) sikerességét több alapvető pszichológiai és terápiás elv együttes hatása biztosítja:

1. **Externalizáció elve:** A belső pszichés folyamatokat külső, fizikai térbe helyezi át, láthatóvá és megélhetővé téve azokat. Ez segíti a tudattalan tartalmak tudatosítását és feldolgozását.
2. **Térbeli reprezentáció elve:** Az emberi gondolkodás alapvetően térbeli metaforákra épül. A koordinátarendszerben való elhelyezkedés közvetlenül kapcsolódik az agyunk térbeli-vizuális feldolgozási módjához.
3. **Embodiment (megtestesültség) elve:** A rezodráma a testi megtapasztaláson keresztül teszi átélhetővé a pszichés tartalmakat, ami mélyebb rögzülést és megértést tesz lehetővé, mint a pusztán verbális feldolgozás.
4. **Többszörös reprezentáció elve:** Ugyanazt az információt párhuzamosan több érzékszervi modalitásban (vizuális, kinesztetikus, auditív) jeleníti meg, ami növeli a feldolgozás hatékonyságát.

5. **Relációs dinamika elve:** Az íráselemek egymáshoz való viszonya felfedi a különböző pszichés funkciók közötti kapcsolatokat, feszültségeket és harmóniákat.
6. **Projekciós mechanizmus:** A résztvevők saját belső világukat vetítik ki az íráselemekre és azok mozgásaira, ami tudattalan tartalmak felszínre kerülését segíti.
7. **Csoportdinamikai elv:** A csoportban megélt tapasztalatok, visszajelzések erősítik a megértést és validálják az egyéni élményeket.
8. **Metaforikus kommunikáció elve:** A szimbólumokkal való munka megkerüli a racionális ellenállásokat, könnyebben elérhetővé téve a mélyebb tartalmakat.
9. **Integratív tapasztalás elve:** A módszer ötvözi a verbális, vizuális és mozgásos élményeket, ami holisztikus feldolgozást tesz lehetővé.
10. **Átéltetőség-transzformáció elve:** A problémás mintázatok megjelenítése után lehetőség nyílik azok átrendezésére, ami nemcsak felismerést, de változást is elősegít.
11. **Önreflexiós hurok elve:** A protagonist folyamatosan reflektál a látottakra, ami növeli az önismereti hozadékat és a tudatosságot.

Az élménytréning hatékonysága abban rejlik, **hogy ezek az elvek nem különállóan, hanem szinergikus együttműködésben** érvényesülnek a folyamat során.

TERÁPIÁS ALKALMAZÁSOK

Az **élménytréning** különösen hasznos lehet:

- Önismereti folyamatokban
- Pszichoterápiás kiegészítő módszerként
- Személyiségfejlesztő csoportokban
- Konfliktuskezelésben
- Kreatív önkifejezés fejlesztésében
- Belső inkongruenciák feltárásában

Az **élménytréning** előkészítése nem csupán logisztika, hanem egy **művészeti és tudományos folyamat kombinációja**, ahol a részletek együtt alkotják a változás lehetőségét. **Fontos azonban, hogy képzett szakember vezesse a folyamatot, és a résztvevők nyitottak legyenek az esetleges erős érzelmi élményekre.**

Kulcsmomentumok a sikerhez

- **Rugalmasság:** Ne ragaszkodj mereven a tervhez – a csoport igényei elsődlegesek.
- **Empátia:** A facilitátornak mindig a résztvevők érzelmi biztonságát kell priorizálnia.
- **Zárórituálé:** Fejezd be a foglalkozást egy szimbolikus gesztussal (pl. gyertyaoltás, köszönetkör), hogy lezáruljon a folyamat.

MELLÉKLET ÉS KÉPEK A TRÉNINGRŐL

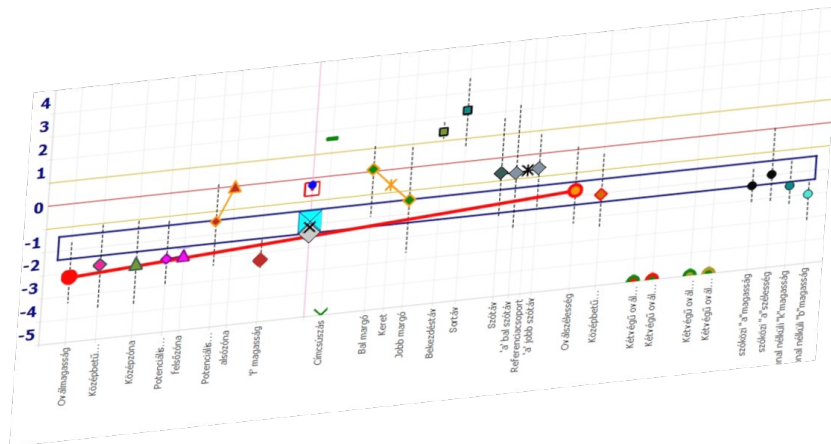
Példa egy szerepkártyára (ehhez hasonlót kap a kezébe minden szereplő):

„Az egyes pontok különböző életterületeket jelentenek.

Ezek az életterületek egyesével is, de együttműködésükben is befolyásolják és meghatározzák a mindennapjainkat.

Nem azt mutatják meg, hogy mit csinálsz az adott helyzetben, hanem egy általános irányt

mutatnak, amihez szerintük tartanod kell magadat.”

**X pont = Én a
NAGYSTRESSZ, lehet
életem keresztje vagyok?**

Keresd meg a helyedet a falra kivetített diagramon!

Tedd magadévá az alábbi szöveget (és egészítsd ki saját gondolataiddal):

„Itt vagyok a mindennapjaidban,
Itt ülök állandóan a nyakadon, csak hogy aggódj,
Sikerül-e megint megoldani mindent
Amíg van energiád, nem tudok mit tenni,
de mindig emlékeztetek gyerekkorod gondjaira,
Naponta mindig mindent újra kezdhetsz...”

Segédeszközök:

Mindenki kap egy magára erősíthető A4-es lapot, amin az általa játszott íráselem azonosítója látható. pl. a fenti 'X' NAGYSTRESSZ az alábbi táblát kapja:

Pl. így néznek ki az íráselemek jelzései

A falra kivetített diagramot állítjuk fel, úgy, hogy mindenki látja a másik szerepét. Itt pl. a „sárga bogyók” az OAT tengelyt és irányát jelképezik.

FELHÍVÁS

írásanalitikai genetikai kutatásra

A korábbi projektanyagokban is jelzett kutatáshoz keresünk munkatársakat, akik a konkrét kutatásban szeretnének részt venni.

Folytatjuk és kiterjesztjük az írás genetikai sajátosságainak kutatását. Tervünk szerint most elsősorban a MÍTÉSZ tagjainak segítségére és aktív közreműködésére lenne szükség. Írásmintákat kellene beszerezni családtagjainktól (saját, gyerek, szülő, nagyszülő) alapvetően a Karatés minta 15 perces másolását felhasználva. Helyette szükség szerint egy bármilyen aktuális, vagy korábbi, megfelelő mennyiségű, minimum 10 soros írásos anyag is megfelelne. A további konkrét feladatokra és az anyagok elsődleges feldolgozására kidolgozott protokoll a következő oldalon olvasható.

Dr. Szidnai László

BEOLVASÁS ELLENŐRZÉSE

1. Az üveglapon a behelyezés legyen pontosan párhuzamos -merőleges és maradjon felül a kerethez képest 1mm-es rés
2. A beolvasott méret egyedi = legalább 212×298 mm = azaz látszódjanak a felső sarkok (vagy előzetes barkácsolás kell majd)
3. fájlformátum: *png
4. felbontás: 600 DPI
5. képminőség: a legjobb, pl. színes, fotó (?)
6. semmilyen képkorrekció

Elérhetőségek:

Dr. Csizmazia Endre: e_csizmazia@t-online.hu

Dr. Farkas László, PhD : grafonet@t-online.hu

Budapest-Székesfehérvár, 2024. július-szeptember

K i a d v á n y u n k

Szerzői

DR. PIX GÁBOR

egyetemi docens
okleveles írásanalitikus

DR. BALOGH ZSUZSANNA

okleveles írásanalitikus
jogász

DR. SZIDNAI LÁSZLÓ

A MÍTÉSZ alapító ügyvivője,
okleveles írásanalitikus, pszichológus